KURIER WILEŃSKI

10-11 września 2026 r. Nr 103 (19758) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

Podwyższenie Krzyża Świętego: historia zapisana na Golgocie »8

Skarby Malborka w Wilnie »9

Pod lupą śledczych. Czy „Świt Niemna" stanie się litewskim AfD? »16-17

O czym marzą dziś młodzi? »19

Poczobut powrócił na Białoruś.

Andrzej Pisalnik: Ten krok jest mu potrzebny

Fot. Marian Paluszkiewicz

Spędził w białoruskim więzieniu 5 lat, teraz znów jest „nad Niemnem". Dziennikarz i działacz polskiej mniejszości na Białorusi Andrzej Poczobut wrócił do Grodna. Przedstawiciel ZPB na emigracji, Andrzej Pisalnik w rozmowie z „KW" sądzi, że w obecnej sytuacji władze nie zdecydują się na ponowny areszt. »6-7

Przyszłość polskich szkół w rękach władz Litwy »12-13

ISSN 1392-0405

Spotkanie Juozasa Olekasa z „Macierzą Szkolną" »14-15

eprasa.pl 02021e7ffe

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski"
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis"
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
MIDAS

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego
MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Prezydent Gitanas Nausėda wziął udział w pogrzebie króla Norwegii Haralda V

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda wziął w środę w Oslo udział w pogrzebie króla Norwegii Haralda V. Monarcha zmarł pod koniec sierpnia. Po jego śmierci norweski tron objął syn Haakon, przyjmując imię Haakon VIII.

POŻEGNANIE KRÓLA W OSLO

Przed uroczystościami Gitanas Nausėda wpisał się do księgi kondolencyjnej. Według prezydenta król był bardzo serdecznym i skromnym człowiekiem.

„Litwa zawsze będzie pamiętać wkład Jego Wysokości w umacnianie przyjaźni między naszymi krajami oraz jego wsparcie dla wolności i niepodległości Litwy. W tym czasie głębokiej żałoby nasze myśli są z Norwegią" — napisał Gitanas Nausėda.

Na pogrzeb Haralda V przyjechali monarchowie i przywódcy kilkudziesięciu państw. Polskę reprezentował prezydent Karol Nawrocki.

Część gości wykorzystała pobyt w Norwegii do rozmów politycznych. We wtorek 8 września wieczorem prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski spotkał się z premierem Norwegii Jonasem Gahrem Stoere. Rozmawiali m.in. o wzmocnieniu ukraińskiej obrony powietrznej i wsparciu Ukrainy przed zimą.

LITEWSCY PRZYWÓDCY UCZCILI PAMIĘĆ HARALDA V

Do księgi kondolencyjnej w ambasadzie Norwegii w Wilnie wpisał się także premier Mindaugas Sinkevičius.

„Jego Wysokość Harald V był szczerze szanowanym i kochanym monarchą, którego wieloletnia służba dla Norwegii charakteryzowała się oddaniem, mądrością i głębokim poczuciem obowiązku" — napisał Mindaugas Sinkevičius.

„Król Harald V odegrał ważną rolę w pielęgnowaniu bliskich i przyjaznych stosunków dwustronnych między Litwą a Norwegią, wnosząc znaczący wkład w budowanie silnych więzi, które łączą nasze narody dzisiaj" — czytamy w kondolencjach szefa rządu.

Hołd Haraldowi V złożył również minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys, wpisując się do księgi kondolencyjnej w ambasadzie Norwegii.

„Z wielkim smutkiem składam hołd Jego Wysokości królowi Haraldowi V, niezwykle szanowanemu i cenionemu monarsze, który poświęcił swoje życie mieszkańcom Norwegii. Składam szczere kondolencje rodzinie królewskiej i mieszkańcom Norwegii w tej chwili bolesnej straty" — napisał Kęstutis Budrys.

HARALD V PANOWAŁ OD 1991 ROKU

Król Norwegii Harald V zmarł 28 sierpnia, o godz. 6.35 w Rikshospitalet w Oslo. Monarcha miał 89 lat. Od 17 sierpnia przebywał w szpitalu, gdzie był leczony z powodu niedokrwistości hemolitycznej. W ostatnich dniach jego stan zdrowia się pogorszył. U monarchy wykryto bakterie we krwi i rozpoczęto leczenie antybiotykami.

„Z głębokim smutkiem informujemy, że Jego Królewska Mość król Harald zmarł dzisiaj. Król Harald odszedł spokojnie w Rikshospitalet w piątek 28 sierpnia o godz. 6.35" — przekazał Dwór Królewski.

Harald V urodził się 21 lutego 1937 r. w Skaugum. Tron objął 17 stycznia 1991 r. po śmierci swojego ojca Olafa V. Był pierwszym od 567 lat księciem urodzonym w Norwegii.

W 1968 r. poślubił Sonję Haraldsen, z którą miał dwoje dzieci: księżniczkę Maerthę Louise i księcia Haakona.

Pogrzeb Haralda V odbył się 9 września w katedrze w Oslo. Po uroczystościach w katedrze Harald V został pochowany w królewskim mauzoleum na zamku Akershus w Oslo. Spoczywają tam jego ojciec, król Olaf V, matka, księżna koronna Martha, oraz dziadkowie: Haakon VII, pierwszy król niepodległej Norwegii po rozwiązaniu unii ze Szwecją w 1905 r., i królowa Maud, siostra brytyjskiego króla Jerzego V.

HAAKON VIII OBJĄŁ NORWESKI TRON

Po śmierci Haralda V tron automatycznie objął jego 53-letni syn Haakon, który przyjął imię Haakon VIII. Jego żona Mette-Marit została królową, a ich 22-letnia córka Ingrid Alexandra — księżniczką następczynią tronu.

Haakon był następcą tronu od 1991 r. W ostatnich latach wielokrotnie wykonywał obowiązki głowy państwa jako regent podczas chorób i nieobecności Haralda V. Funkcję tę pełnił również bezpośrednio przed śmiercią ojca.

Haakon urodził się 20 lipca 1973 r. Imię otrzymał ku pamięci pradziadka, Haakona VII, który panował w latach 1905–1957 i był pierwszym władcą w pełni niepodległej Norwegii. ■

Opr. J.B. na podst. BNS, ELTA, PAP

eprasa.pl 02021e7ffe

W rejonie wileńskim odbywają się międzynarodowe ćwiczenia służb ratowniczych
Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Polska i USA podpisały kolejną umowę na zakup amerykańskiego sprzętu

Polska i USA podpisały kolejną umowę w ramach amerykańskiego programu Foreign Military Financing (FMF), dotyczącą gwarancji kredytowej na zakup sprzętu z USA.

Umowa opiewa na 4 mld dolarów; jest 6. w ramach FMF, który — zdaniem szefa MON RP Władysława Kosiniaka-Kamysza — udzielany jest tylko najlepszym sojusznikom.

Program FMF to jeden z kluczowych narzędzi amerykańskiej polityki zagranicznej. Umożliwia on USA wspieranie sojuszników poprzez finansowanie zakupu sprzętu wojskowego. Jest też częścią szerszej strategii Stanów Zjednoczonych, mającej na celu wzmocnienie sił zbrojnych sojuszników i budowanie regionalnej stabilności i bezpieczeństwa. Jednocześnie jest też sposobem na umacnianie przemysłu obronnego USA.

W środowej uroczystości, która odbyła się w Muzeum Wojska Polskiego w Cytadeli Warszawskiej oprócz szefa MON wzięli udział: podsekretarz Stanu USA Thomas DiNanno, minister finansów i gospodarki Andrzej Domański, szef BBN Bartosz Grodecki, wiceministra obrony Magdalena Sobkowiak-Czarnecka oraz prezes zarządu BGK Mirosław Czekaj.

Podczas uroczystości wskazano, że zawarcie umowy umożliwi dalsze wykorzystanie instrumentów finansowych wspierających modernizację techniczną Sił Zbrojnych RP, również wzmacniając zdolności obronne kraju i współpracę transatlantycką. „To jest autentycznie coś niezwykłego, że nasz sojusz jest nie tylko okraszony słowami, jest nie tylko bogaty w deklaracje, ale tak naprawdę jest bogaty we wspólne działania" — powiedział Kosiniak-Kamysz podczas uroczystości podpisania umowy.

Jak podkreślił, program FMF udzielany jest „tylko najlepszym sojusznikom", gdyż gwarantuje on zakup amerykańskiego sprzętu wojskowego.

Kosiniak-Kamysz zauważył, że dla Polski najbardziej widocznym zaangażowaniem strony amerykańskiej w budowę bezpieczeństwa jest obecność amerykańskich żołnierzy w Polsce. Podziękował też za deklarację prezydenta USA Donalda Trumpa o zwiększeniu i o stałej obecności wojskowej w Polsce, nad którą — dodał szef MON — Polska teraz pracuje. ■

PAP

Imieniny

8 września
Aldony, Antoniego, Bernarda, Feliksa, Franciszka, Izabeli, Karola, Leona, Lucjusza, Moniki, Piotra, Sebastiana, Teodora, Wiktora

9 września
Ademara, Aiszy, Bonawentury, Diomedesa, Dagny, Diodora, Dydyma, Emiliana, Hiacynta, Jacka, Krzesisława, Prota, Wincentego

Cytat dnia

„Zwróciliśmy się do starostw z prośbą o przesłanie informacji o wnioskach od rolników do 11 września, więc mamy nadzieję, że do końca tego tygodnia będziemy mieli znacznie jaśniejszy obraz skali szkód" *– powiedziała wiceminister rolnictwa Genovaitė Benulienė podczas posiedzenia parlamentarnej Komisji ds. Wsi, komentując proces naprawy szkód wyrządzonych przed dwoma tygodniami przez burzę.*

Liczba dnia

3 mld euro

ma zainwestować w infrastrukturę cyfrową w Finlandii koncern Google. „Jest to największa inwestycja Google'a w Europie i świadectwo pierwszoplanowej roli odgrywanej przez Finlandię w odpowiedzialnym rozwijaniu infrastruktury związanej z AI" — poinformował koncern w komunikacie.

eprasa.pl 02021e7ffe

Dwie fiesty, jeden nastrój: w rejonie wileńskim lato pożegnano muzyką i dobrą zabawą

Choć w pierwszy wrześniowy weekend w rejonie wileńskim nie brakowało deszczu, nie przeszkodził on mieszkańcom i gościom we wspólnym spotkaniu, słuchaniu muzyki i pożegnaniu lata.

W dniach 4–5 września imprezy odbywające się w Rzeszy i Niemenczynie zgromadziły liczne społeczności lokalne i po raz kolejny przypomniały, że pogoda nie zawsze ma wpływ na dobry nastrój.

„Miło jest widzieć, że na organizowanych przez nas koncertach gromadzi się tak wiele osób i wspólnie tworzymy wielkie, piękne muzyczne święto. Takie wieczory przypominają, że nawet gdy lato kończy się w kalendarzu, dobre emocje nigdzie nie znikają. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tych wydarzeń oraz wszystkim, którzy wspólnie śpiewali, tańczyli i żegnali lato w Rzeszy i Niemenczynie" – powiedział mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

4 września na hipodromie w Rzeszy odbyła się trzecia edycja „Fiesty w Rzeszy". Dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius określił wydarzenie jako dobry przykład tego, jak inicjatywa społeczności lokalnej może przerodzić się w piękną tradycję.

„Kilka lat temu organizację tego święta rozpoczęła społeczność Rzeszy, a od ubiegłego roku do inicjatywy dołączyły Samorząd Rejonu Wileńskiego oraz Centrum Kultury w Niemenczynie. Cieszymy się, że ta współpraca ma sens – gdy pomysł rodzi się w społeczności lokalnej, a samorząd pomaga go realizować i rozwijać, przeradza się on w wydarzenie, które gromadzi jeszcze więcej osób" – powiedział V. Vansavičius, uczestniczący w święcie.

Na hipodromie w Rzeszy zgromadzonych gości bawiły i zapraszały do tańca zespoły „Sigrun", „Dead Man's Cross", „Poliarizuoti Stiklai" oraz „Biplan", który w tym roku obchodzi 30-lecie działalności scenicznej.

5 września w Niemenczynie na scenie „Summer Fest 2026" wystąpili artyści z Litwy i zagranicy: legendarny duet disco „Baccara", bluesowo-boogie'owy zespół „Latvian Blues Boogie Band" oraz działający od 1985 roku zespół „Išjunk šviesą".

Mer Robert Duchniewicz podczas „Summer Fest 2026" w Niemenczynie **Fot. Centrum Kultury w Niemenczynie**

Lato pożegnaliśmy w muzycznym rytmie, a wraz z nadejściem jesieni w rejonie wileńskim przychodzi czas zatrzymania, refleksji i radości z tegorocznych plonów – zarówno tych, które wydała ziemia, jak i tych, które wspólnie wypracowaliśmy. 12 września zapraszamy do Białej Waki, w gminie Pogiry, gdzie odbędzie się największe święto rejonu wileńskiego – Święto Plonów. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji **Samorządu Rejonu Wileńskiego**

„Fiesta w Rzeszy" **Fot. Administracja Samorządu Rejonu Wileńskiego**

eprasa.pl 02021e7ffe

KE Kolejne 678 mln euro na likwidację litewskiego atomu

Po negocjacjach z Komisją Europejską (KE) Litwa ostatecznie uzgodniła wysokość (kolejne 678 mln euro) finansowania unijnego na zamknięcie nieczynnej elektrowni jądrowej w Ignalinie (IAE) w ciągu najbliższego siedmioletniego okresu finansowego — poinformował eurodeputowany Virginijus Sinkevičius. „Udało się zachować całą przewidzianą kwotę — 678 mln euro — z gwarancją, że finansowanie nie będzie niższe" — powiedział Sinkevičius podczas konferencji prasowej w środę 9 września.

KOMUNIKACJA Wstrzymanie ruchu z Białorusią: biznes przetrwa

Codziennie autobusami między Litwą a Białorusią podróżuje ok. 3 tys. pasażerów, jednak skutki zawieszenia kursów nie byłyby znaczące dla przewoźników — twierdzi Gintaras Nakutis, prezes Litewskiego Stowarzyszenia Przewoźników Pasażerskich. „Obecnie wszystkie autobusy są pełne. Codziennie odbywa się około 30 kursów, z naszej strony przewozimy około 1,4 tys. pasażerów dziennie, a tyle samo ze strony Białorusi. To daje około 3 tys. dziennie (...). Jeśli takie decyzje zostaną podjęte, branża z pewnością nie jest tak skonstruowana, by ktokolwiek zbankrutował. Granica była zamknięta, nikt z tego powodu nie zbankrutował. Nic by się nie stało, ale byłyby skutki uboczne" — powiedział w radiu LRT Nakutis.

HOLANDIA Sztuka z masła orzechowego hitem

Dzieło sztuki wykonane z 390 kg masła orzechowego, rozmazane na podłodze holenderskiego muzeum, przyciągnęło w trakcie ekspozycji 48 tys. zwiedzających, pozostawiono 48 przypadkowych śladów stóp, zgubiono pięć telefonów i doszło do jednego „incydentu z lizaniem", jak poinformowała we wtorek 8 września instytucja. Niezwykłe dzieło, poświęcone pamięci zmarłego w tym roku artysty Wimo T. Schippersa, było przez dwa miesiące wystawiane w Muzeum Boijmans i van Beuningen w Rotterdamie. Zgodnie z wytycznymi artysty masło orzechowe na podłodze o powierzchni 25 m kw. zostało rozsmarowane „jak najbardziej równomiernie, bez żadnych grudek".

SADM Dodatkowe 1,3 mln euro na dzienne ośrodki dla dzieci

W tym roku na ośrodki opieki dziennej dla dzieci przeznaczono dodatkowo 1,3 mln euro ze środków budżetu państwa, co pozwoli wzmocnić ich działalność w całej Litwie, zapewniając opiekę społeczną ponad 14 tys. dzieci — poinformowało we wtorek 8 września Ministerstwo Ochrony Socjalnej i Pracy (SADM). Według ministerstwa dodatkowe środki dla dziennych ośrodków dla dzieci przyznano po uwzględnieniu potrzeb finansowych związanych z ich działalnością, wynagrodzeń pracowników sektora usług socjalnych oraz rosnących kosztów organizacji i świadczenia tych usług.

FRANCJA BIC liczy na zyski od amerykańskich palaczy marihuany

Francuska firma BIC, specjalizująca się w produkcji długopisów, maszynek do golenia i zapalniczek, ma plan na zwiększenie swoich zysków w USA i wiąże wszystkie nadzieje z... palaczami marihuany. Firma zamierza wprowadzić na rynek kieszonkowe zapalniczki przeznaczone dla amerykańskich palaczy marihuany, których liczba stale rośnie. „Pochodzę z Amsterdamu, ale mogę powiedzieć, że spożycie marihuany w USA rozprzestrzenia się znacznie szybciej niż kiedykolwiek w Holandii. To ogromny rynek, który trzeba podbić" — powiedział dyrektor generalny firmy Rob Versloot podczas prezentacji strategii dla analityków w Paryżu.

POMOC Wsparcie militarne dla Ukrainy

Polska szykuje nowy pakiet pomocy dla Ukrainy o wartości 50 mln euro; będzie on zawierał środki obrony powietrznej — powiadomiło ministerstwo obrony w Kijowie po spotkaniu szefów resortów obrony Grupy Kontaktowej ds. Obrony Ukrainy, tzw. grupy Ramstein. Do posiedzenia grupy Ramstein, czyli krajów wspierających Ukrainę w wojnie obronnej z Rosją, doszło we wtorek w formie online. Na spotkaniu Niemcy zadeklarowały nowe dostawy pocisków przechwytujących do systemów Patriot i samolotów F-16, a także zakup dronów. Wielka Brytania przeznaczy 100 mln funtów na dostawy amerykańskiego uzbrojenia w ramach mechanizmu Prioritised Ukraine Requirements List (PURL). Holandia ogłosiła przekazanie 300 mln dolarów na projekt „Linia dronów" oraz dostawę 300 pocisków do zwalczania bezzałogowych statków powietrznych. Norwegia przekaże zapowiedziany wcześniej pakiet o wartości 200 mln dolarów na zakup pocisków Patriot. Litwa ogłosiła 10 mln dolarów wkładu do inicjatywy PURL. Szwecja przekaże pakiet wsparcia o wartości 28 mln dolarów.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Saulius Žiūra; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

eprasa.pl 02021e7ffe

Poczobut powrócił na Białoruś. Pisalnik: „Ten krok jest potrzebny samemu Andrzejowi”

Dziennikarz i działacz polskiej mniejszości na Białorusi Andrzej Poczobut wrócił do Grodna. Przedstawiciel ZPB na emigracji, Andrzej Pisalnik w rozmowie z „KW” sądzi, że w obecnej sytuacji władze nie zdecydują się na ponowny areszt.

Antoni Radczenko

Andrzej Poczobut w więzieniu spędził pięć lat. Na wiosnę został zwolniony i wydalony do Polski. Od samego początku deklarował, że planuje powrót do ojczyzny. 8 września udał się do Grodna. Będąc już po białoruskiej stronie, opublikował na Facebooku zdjęcie z Grodnem w tle, które zostało zatytułowane „Nad Niemnem”.

OSOBY, KTÓRE ZAUFAŁY

Następnego dnia zamieścił kolejny wpis. „Sopoćkinie. Odwiedziłem wczoraj generała Olszynę-Wilczyńskiego i chłopców poległych we wrześniu 1939. Spotkałem się z ludźmi ZPB, tymi, z kim razem przeszliśmy nie jedno, tymi, kto przez lata pamiętał o mnie. Sopoćkinie to pod wieloma względami miejsce wyjątkowe. Takim zawsze było i takim pozostaje” — napisał polski działacz na Białorusi.

Poczobut planuje pozostać na Białorusi przez tydzień. Później ma udać się do Stanów Zjednoczonych i Kanady, gdzie są zaplanowane spotkania z działaczami polonijnymi.

Przedstawiciel Związku Polaków na Białorusi oraz redaktor naczelny portalu Znadniemna.pl Andrzej Pisalnik, który od kilku lat przebywa na emigracji w Polsce, podkreślił, że decyzja o powrocie była decyzją samodzielną.

— Ten krok jest potrzebny samemu Andrzejowi, aby samemu poczuć się dobrze. Wielokrotnie mówił, że nie może zdradzić osób, które mu zaufały. Poprzez swój powrót wypełnił swoje zobowiązanie wobec tych ludzi. Pokazał, że ich nie unika — dzieli się opinią z „Kurierem Wileńskim” Andrzej Pisalnik.

Po zwolnieniu z więzienia Andrzej Poczobut odwiedził również Wilno
Fot. Marian Paluszkiewicz

BOHATER WALCZĄCY O WOLNOŚĆ

Powrót Poczobuta skomentowali przedstawiciele białoruskiej emigracji. „Decyzja Andrzeja Poczobuta o przyjeździe na Białoruś jest aktem niezwykłej odwagi osobistej. Spędził lata jako więzień polityczny tylko dlatego, że wykonywał swoją pracę, bronił swoich zasad oraz opowiadał się za demokratyczną Białorusią i polską mniejszością” — skomentowała dla PAP liderka białoruskiej opozycji demokratycznej Swiatłana Cichanouska.

Sytuację skomentował również wiceprzewodniczący białoruskiego opozycyjnego Zjednoczonego Gabinetu Przejściowego Paweł Łatuszka. „Moim zdaniem Andrzej Poczobut kolejny raz udowodnił nam wszystkim, że jest bohaterem. Bohaterem, który walczy o wolność, który zdecydował się powrócić na Białoruś, nie patrząc na to, że grozi mu dość wysokie ryzyko związane z tym, że na Białorusi nadal są represje” — oświadczył w rozmowie z PAP Paweł Łatuszka.

Zdaniem byłego ministra kultury Łukaszenka raczej nie odważy się aresztować Poczobuta.

W DOBREJ KONDYCJI

Po zwolnieniu z więzienia Poczobut spotkał się z Pisalnikiem. Zdaniem Pisalnika Poczobut jest w dobrej kondycji psychicznej.

— Wyglądał dobrze. Muszę tylko zaznaczyć, że nie widziałem go od razu po zwolnieniu. Spotkaliśmy się po kilku tygodniach. Wyglądał dobrze. Pod względem psychicznym wszystko było dobrze. Nie zauważyłem, aby nastąpiły jakieś niepokojące zmiany — podkreśla rozmówca „Kuriera Wileńskiego”.

Redaktor naczelny portalu Znadniemna.pl jest przekonany, że reżim Łukaszenki teraz próbuje lawirować, aby bardziej usamodzielnić się od Rosji.

7.>>

eprasa.pl 02021e7ffe

6.>>

— Moim zdaniem reżim jest zainteresowany, aby Zachód próbował go odciągnąć od Moskwy. Na ile te próby są skuteczne, to inna kwestia. Reżimowi zależy na tym, aby wyglądać na bardziej samodzielny. W perspektywie to oznacza osłabienie sankcji. Dlatego moim zdaniem teraz Andrzej może czuć się na Białorusi względnie bezpiecznie. Sądzę, że reżim obecnie nie odważy się zaostrzać stosunków z Zachodem poprzez ponowne zatrzymanie Andrzeja — ocenia Andrzej Pisalnik.

PRZESTRZEŃ WOLNOŚCI

Andrzej Poczobut został zwolniony 28 kwietnia w ramach wymiany więźniów między Białorusią a Polską. Uwolnienie Poczobuta było efektem rozmów administracji Donalda Trumpa z Aleksandrem Łukaszenką. W uwolnieniu Polaka brały udział służby dyplomatyczne i specjalne Polski, USA, Mołdawii i Rumunii.

Poczobut miał spotkanie na tegorocznym Campusie Polska Przyszłości w Olsztynie. „Jakaś przestrzeń wolności na Białorusi jednak jest. Nie jest to oczywiście wolność w 100 proc. Ale ja zamierzam tę przestrzeń wolności poszerzać, mam nadzieję, że mi się to uda" — oświadczył na spotkaniu. Dziennikarz mówił również, że relacje między Mińskiem a Moskwą są skomplikowane. „Uważam, że ten, kto postrzega Łukaszenkę jako marionetkę uzależnioną od Putina, ten się myli. Zależność Białorusi od Rosji jest gigantyczna, ale Białoruś dla Rosji też jest ważna, co pokazuje wojna na Ukrainie. Ta wojna pokazuje, że jest też oddziaływanie Białorusi na Rosję. Dlatego rozmowy ludzi zachodu z Łukaszenką są próbą dojścia do Putina. Nie warto nie doceniać Łukaszenki" — zaznaczył.

Andrzej Poczobut urodził się w 1973 r. na Białorusi. W 1998 ukończył studia na Wydziale Prawa Grodzieńskiego Uniwersytetu Państwowego im. Janki Kupały. Oprócz pracy dziennikarskiej, udzielał się w działalności Związku Polaków na Białorusi, który został zdelegalizowany przez białoruskie władze. Kilkukrotnie był aresztowany, ostatni raz w marcu 2021 r. W styczniu 2023 r. sąd rozpoczął rozprawę, a już w lutym skazał go na osiem lat więzienia.

Prezydent RP Karol Nawrocki, w ubiegłym roku, odznaczył go Orderem Orła Białego — najwyższym polskim odznaczeniem państwowym. W sierpniu został też laureatem Specjalnego Medalu Wolności Słowa. ■

Reżim obecnie nie odważy się zaostrzać stosunków z Zachodem — twierdzi Andrzej Pisalnik **Fot. Apolinary Klonowski**

Gorszy sen nastolatków, słabsze zdrowie

Problemy ze snem w okresie dojrzewania mogą mieć konsekwencje nawet wiele lat później. Badanie naukowców ze Stony Brook University w Stanach Zjednoczonych wskazuje, że bezsenność i nieregularny sen zwiększają prawdopodobieństwo nocnego pobytu w szpitalu we wczesnej dorosłości.

Naukowcy obserwowali za pomocą aktygrafii nadgarstkowej prawie trzystu nastolatków, a występowanie bezsenności analizowali w grupie ponad 2 tys. młodych osób. Sprawdzili również nocne pobyty w szpitalu, ogólny stan zdrowia oraz zadowolenie z życia uczestników w wieku 15 i 22 lat. Prawdopodobieństwo nocnego pobytu w szpitalu w ciągu ostatnich 12 miesięcy w wieku 22 lat było prawie 2,5 razy wyższe u osób, u których w wieku 15 lat występowało większe niedopasowanie pory snu w ciągu tygodnia. Ryzyko było ok. dwukrotnie wyższe przy większej zmienności godziny zasypiania z nocy na noc oraz o 66 proc. wyższe u osób zgłaszających trudności z zasypianiem przez co najmniej dwie noce w tygodniu. Badacze przypominają, że sen jest niezbędny dla naszego zdrowia. Podkreślają również, że ogromne znaczenie mają nie tylko jego długość i jakość, lecz także właściwa pora, regularność oraz brak zaburzeń snu. Naukowcy zalecają, aby nastolatki w wieku 13-18 lat spały regularnie po 8-10 godzin na dobę.

„Poprawa regularności snu i łagodzenie objawów bezsenności u młodzieży mogą chronić zdrowie młodych dorosłych, ich dobrostan i ogólną jakość życia" — powiedziała dr Gina Marie, główna autorka badania.

„Nasze ustalenia podkreślają, jak ważne jest wczesne zajmowanie się zdrowiem snu, ponieważ jego potencjalny wpływ na inne aspekty zdrowia i dobrostanu może utrzymywać się aż do wczesnej dorosłości" — dodała dr Marie.

Opr. J.B. na podst. PAP

eprasa.pl 02021e7ffe

Święto Podwyższenia Krzyża Świętego: historia zapisana na Golgocie

Honorata Adamowicz

14 września Kościół katolicki obchodzi święto Podwyższenia Krzyża Świętego. Jego historia sięga IV w. i wiąże się ze św. Heleną, matką cesarza Konstantyna, która według chrześcijańskiej tradycji podjęła starania o odnalezienie Krzyża Chrystusa w Jerozolimie.

CUDOWNE UZDROWIENIE

Według chrześcijańskiej tradycji św. Helena na początku IV w. udała się do Jerozolimy, aby odnaleźć Krzyż Pański. Miejsce Golgoty zostało wcześniej zasypane przez Rzymian, a w jego pobliżu znajdowała się pogańska świątynia. Podczas prac poszukiwawczych odnaleziono trzy krzyże. Pojawiło się jednak zasadnicze pytanie: który z nich jest krzyżem Chrystusa? Legenda głosi, że w tym czasie ciężko chorowała pewna kobieta. Przyniesiono do niej wszystkie trzy krzyże. Dotknięcie dwóch pierwszych nie przyniosło żadnego skutku. Dopiero po dotknięciu trzeciego krzyża kobieta została uzdrowiona. To właśnie miało przekonać św. Helenę i innych świadków, że odnaleziono Krzyż Chrystusa.

— Trudno oczywiście historycznie potwierdzić wszystkie szczegóły tej opowieści. Według tradycji od około 326 r. odnalezione relikwie Krzyża zaczęły być otaczane czcią. W miejscu tym powstały świątynie, które z czasem zostały zniszczone. Dziś na wzgórzu Golgoty znajduje się bazylika Grobu Pańskiego — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" ksiądz Tadeusz Jasiński, rezydent Parafii pw. św. św. Piotra i Pawła w Wilnie.

POWRÓT DO JEROZOLIMY I RELIKWIE W WILNIE

Historia relikwii Krzyża miała jednak również dramatyczne momenty. W VII w. zostały one zrabowane przez perskiego króla. Po jego klęsce relikwie odzyskano, a cesarz rzymski miał ponownie wnieść Święty Krzyż do bazyliki w uroczystej procesji.

Jak mówi ks. Jasiński, z tym wydarzeniem również wiąże się legenda. Cesarz, ubrany w cesarskie szaty, miał nie być w stanie ruszyć się z miejsca, aby zanieść relikwię. Dopiero kiedy zdjął swoje bogate szaty i boso podjął próbę wniesienia Krzyża, udało mu się przejść.

Z czasem relikwie Krzyża zostały podzielone na wiele części i rozesłane do kościołów w różnych miejscach świata.

— Pamięć o Krzyżu Chrystusa jest obecna również w Wilnie. Relikwie Krzyża Świętego znajdują się w kilku miejscowych świątyniach. Jednym z najważniejszych miejsc jest Kalwaria Wileńska, której kościół nosi wezwanie Podwyższenia Krzyża Świętego. Relikwiarz z relikwiami Krzyża znajduje się również w Kościele Ducha Świętego oraz w Kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła. Symbolika Krzyża jest mocno obecna także w samej Kalwarii Wileńskiej. Droga krzyżowa liczy 35 stacji, a jej ostatnią stacją jest właśnie Podwyższenie Krzyża Świętego. Do święta nawiązuje również postać św. Heleny obecna w wileńskiej katedrze. Na szczycie świątyni, pośrodku, znajduje się jej potężny posąg z pozłacanym krzyżem. Po jednej stronie stoi św. Kazimierz, a po drugiej św. Stanisław, biskup — tłumaczy ks. Jasiński.

NIE SAMO DREWNO, LECZ MIŁOŚĆ CHRYSTUSA

Podwyższenie Krzyża Świętego nie jest jednak wyłącznie wspomnieniem odnalezienia relikwii ani świętem poświęconym samemu drewnu Krzyża.

— Drewno jest drewnem. Wiemy jednak, że Krzyż stał się ołtarzem zbawienia ludzkości, bo na Krzyżu Pan Jezus odkupił i zbawił ludzkość. Dlatego obchodząc to święto, chrześcijanie skupiają się przede wszystkim na ofierze Chrystusa i ogromie Jego miłości. Ogromna Jego miłość przewyższa sumę wszystkich grzechów wszystkich ludzi wszystkich czasów. I właśnie w tym tkwi najważniejsze przesłanie święta Podwyższenia Krzyża Świętego. Nie chodzi jedynie o relikwię, historię czy materialny znak. Krzyż jest przede wszystkim symbolem zbawienia, ofiary i miłości, która w wierze chrześcijańskiej okazuje się silniejsza od grzechu i śmierci — podkreśla ks. Tadeusz Jasiński. ■

Nie chodzi jedynie o relikwię, historię czy materialny znak. Krzyż jest przede wszystkim symbolem zbawienia, ofiary i miłości — zauważa duchowny
Fot. Gediminas Bartuška, ELTA

eprasa.pl 02021e7ffe

Skarby Malborka w Wilnie: średniowieczne tajemnice i wspólna historia Polski i Litwy

Justyna Giedrojć

W Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich czynna jest wystawa „Z Malborka wieść się niesie... Skarby Malborka". Ekspozycja po raz pierwszy w tak szeroki sposób na Litwie opowiada historię zakonu krzyżackiego, zamku w Malborku oraz funkcjonującego w nim od 1961 r. muzeum. Międzynarodowa wystawa będzie czynna tylko do 22 listopada.

Jednym z najcenniejszych eksponatów wystawy jest górna część ołtarza z Tenkit
Fot. Mindaugas Kaminskas

NAJCENNIEJSZE EKSPONATY

Na wystawę w Wilnie Muzeum Zamkowe w Malborku wypożyczyło swoje najcenniejsze i najbardziej wartościowe eksponaty. Jak podkreślają polscy muzealnicy, zamek w Malborku jest również ważną częścią historii Wielkiego Księstwa Litewskiego.

„Malbork to obiekt, którego historia obejmuje nie tylko średniowiecze, lecz także XIX i XX wiek, związany z okresem pruskim. Zamek był również rezydencją królów polskich. Chcieliśmy pokazać wszystkie okresy funkcjonowania Malborka — to było nasze podstawowe kryterium. Drugim kryterium były względy konserwatorskie. Niestety, nie wszystkie obiekty nadawały się do transportu i nie wszystkie mogły zostać bezpiecznie przewiezione" — podczas otwarcia wystawy mówił dr hab. Janusz Trupinda, dyrektor Muzeum Zamkowego w Malborku.

Wystawa obejmuje całą historię twierdzy w Malborku, od czasów krzyżackich, przez okres panowania Rzeczypospolitej Obojga Narodów i czasy pruskie, aż po współczesność, kiedy obiekt wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO przyciąga rzesze odwiedzających swoimi średniowiecznymi tajemnicami.

OD POWSTANIA ZAKONU POPRZEZ CZASY WSPÓŁCZESNE

Ekspozycja prezentuje rzeźby, obrazy, detale architektoniczne, a także broń, przedmioty codziennego użytku i artefakty religijne — wszystko to, czym niegdyś posługiwali się rycerze zakonu krzyżackiego.

— Układ wystawy został złożony chronologicznie, od powstania zakonu krzyżackiego poprzez współczesne czasy. Na wystawie zobaczymy eksponaty z wieków XIII-XIV. Wyeksponowane są m.in. dwa miecze z kolekcji Zamku w Malborku, które prawdopodobnie były używane podczas najazdów Krzyżaków na Litwę — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu" Andrzej Kierulis, kurator wystawy.

Jednym z najcenniejszych eksponatów wystawy jest górna część ołtarza z Tenkit. Został on wykonany w 1504 r. na zamówienie dostojników zakonu krzyżackiego. W centralnej części dzieła z późnego średniowiecza przedstawiona została scena koronowania Najświętszej Maryi Panny przez Boga Ojca i Boga Syna, natomiast na bocznych skrzydłach znajdują się figury św. Barbary i św. Jakuba Starszego.

Ołtarz szafiasty po II wojnie światowej został rozebrany na części i podobnie jak wiele innych obiektów dziedzictwa kulturowego zaginął w powojennym chaosie. W latach 70. XX w. odnaleziono ślady jednej z rzeźb ołtarza — tak rozpoczęły się trwające wiele lat i wymagające ogromnego wysiłku poszukiwania pozostałych jego części. Po odzyskaniu kolejnych elementów niemal jak za sprawą cudu pojawiały się następne. Dopiero w 1997 r. Muzeum Zamkowemu w Malborku udało się zgromadzić całe retabulum ołtarza z Tenkit. Od tego czasu ten średniowieczny zabytek nie był wywożony poza mury zamku.

WSPÓLNA HISTORIA

W XIV w. Polskę i Litwę zjednoczył wspólny wróg — zakon krzyżacki, którego agresywna polityka „chrystianizacji", a w rzeczywistości podboju terytorialnego, prowadzona była kosztem sąsiednich państw. Ówczesny Malbork (niem. Marienburg), będący stolicą zakonu, stał się symbolem walki z Krzyżakami, a sam zamek — pozostawionym przez nich ponadczasowym pomnikiem. Dziś Malbork jest największym zachowanym zamkiem średniowiecznym w Europie. Ten potężny kompleks zakonu krzyżackiego po bitwie pod Grunwaldem (1410) utracił swoją potęgę.

W drugiej połowie XV w. zamek stał się jedną z rezydencji władców Polski i Litwy. Przez ponad trzy stulecia w Malborku, podobnie jak w Wilnie, gościli Jagiellonowie, przedstawiciele dynastii Wazów oraz późniejsi władcy lub ich pełnomocnicy. ■

eprasa.pl 02021e7ffe

Gospodarka Litwy: eksport rośnie, ale inflacja pozostaje wysoka

Litewski eksport wyraźnie przyspiesza, ale dane z handlu zagranicznego pokazują tylko część obrazu gospodarki. Rosnący deficyt handlowy, wzrost cen producentów i inflacja na poziomie 5,6 proc. wskazują, że obok pozytywnych sygnałów nie brakuje powodów do niepokoju.

Eksport Litwy w okresie styczeń–lipiec wzrósł o 6,7 proc. i osiągnął 22,8 mld euro **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

EKSPORT KRAJOWY OSIĄGNĄŁ 22,8 MLD EURO

W okresie styczeń–lipiec eksport Litwy wzrósł o 6,7 proc. i osiągnął 22,8 mld euro. Jednocześnie eksport towarów pochodzenia litewskiego zwiększył się o 5,8 proc. do 15,6 mld euro.

Jak podaje Państwowa Agencja Danych, w okresie styczeń–lipiec import do Litwy wyniósł 27 mld euro, co oznacza wzrost o 5,8 proc. Deficyt handlowy sięgnął 4,2 mld euro.

Całkowity eksport z wyłączeniem produktów mineralnych wzrósł o 2,4 proc., w tym eksport towarów pochodzenia litewskiego — o 0,3 proc., natomiast import wzrósł o 2,3 proc. Na wzrost eksportu wpłynął przede wszystkim większy eksport paliw mineralnych, olejów i produktów ich destylacji — o 31,8 proc., a także maszyn i urządzeń mechanicznych oraz ich części — o 11 proc.

W przypadku importu istotny był wzrost przywozu paliw mineralnych, olejów i produktów ich destylacji o 22,9 proc. oraz maszyn i urządzeń elektrycznych i ich części o 8,4 proc.

POLSKA WŚRÓD GŁÓWNYCH PARTNERÓW

Największymi kierunkami litewskiego eksportu były Łotwa, na którą przypadło 13,4 proc., Polska — 12,2 proc. oraz Niemcy — 9,1 proc. Najwięcej towarów importowano z Polski — 13,8 proc., Niemiec — 12,7 proc. oraz Łotwy — 8,4 proc.

W przypadku towarów pochodzenia litewskiego głównym kierunkiem eksportu była Polska z udziałem 12,6 proc. Kolejne miejsca zajęły Niemcy — 9,5 proc., Łotwa — 8,3 proc. oraz Holandia — 7,9 proc.

W strukturze całego eksportu dominowały produkty mineralne — 18,1 proc., maszyny i urządzenia mechaniczne oraz sprzęt elektryczny — 13,4 proc. i produkty przemysłu chemicznego — 10,9 proc.

W lipcu, w porównaniu z czerwcem, eksport spadł o 5,5 proc., a eksport towarów pochodzenia litewskiego o 8 proc. Import zmniejszył się o 6,4 proc. W porównaniu z lipcem 2025 r. eksport był jednak wyższy o 13,6 proc., eksport towarów pochodzenia litewskiego o 11,1 proc., a import o 3,5 proc.

CENY PRODUCENTÓW W GÓRĘ

W sierpniu ceny produkcji przemysłowej sprzedawanej przez producentów wzrosły o 13,6 proc. w porównaniu z sierpniem ubiegłego roku. Bez uwzględnienia produktów naftowych wzrost wyniósł 3,9 proc.

W porównaniu z lipcem ceny zwiększyły się o 1,2 proc., natomiast po wyłączeniu produktów naftowych spadły o 0,4 proc. Największy wpływ na zmianę miał wzrost cen rafinowanych produktów naftowych o 7 proc. oraz spadek cen wyrobów gumowych i plastikowych o 0,7 proc.

Ceny produktów sprzedawanych na rynku litewskim wzrosły w ciągu roku o 14,5 proc. Bez produktów naftowych wzrost wyniósł 6,5 proc. Rafinowane produkty naftowe podrożały o 11,1 proc., natomiast dostawy energii elektrycznej, gazu i pary oraz klimatyzacja potaniały o 5,4 proc.

INFLACJA WYNIOSŁA 5,6 PROC.

Roczna inflacja na Litwie w sierpniu, w porównaniu z sierpniem 2025 r., według zharmonizowanego z innymi państwami UE wskaźnika cen konsumpcyjnych wyniosła 5,6 proc. Według wskaźnika cen konsumpcyjnych było to 6,1 proc.

Zharmonizowana średnia roczna inflacja osiągnęła 4,3 proc., a według VKI — 4,6 proc. Jednocześnie w sierpniu w porównaniu z lipcem odnotowano miesięczną deflację na poziomie 0,1 proc.

Na roczną inflację największy wpływ miały m.in. ceny ogrzewania, benzyny, oleju napędowego, energii elektrycznej, usług restauracyjnych i kawiarnianych, papierosów, leków oraz wyjazdów wakacyjnych. Inflację ograniczały natomiast spadki cen m.in. mięsa, chleba i wypieków, używanych samochodów, części owoców oraz masła i innych tłuszczów mlecznych. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

eprasa.pl 02021e7ffe

Odczytać pamięć Antokola. We wrześniu ruszają prace dokumentacyjne w Wilnie

Na pozostającym w cieniu słynnej Rossy Cmentarzu Parafii Kościoła św. św. Piotra i Pawła, zwanym Słonecznym, rozpocznie się we wrześniu akcja dokumentacyjna. Dzięki dofinansowaniu Instytutu Polonika zinwentaryzowanych zostanie co najmniej 300 obiektów związanych z polskim dziedzictwem kulturowym.

Projekt „Dokumentacja cmentarzy parafii śś. Piotra i Pawła na Antokolu w Wilnie" realizuje Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zadanie otrzymało wsparcie w ramach programu Instytutu Polonika „Polskie dziedzictwo kulturowe za granicą — wolontariat. Edycja 2026". Projekt jest realizowany we współpracy z wileńskim Społecznym Komitetem Opieki nad Starą Rossą (SKOnSR).

Prace terenowe będą prowadzone od 24 do 30 września 2026 r. na cmentarzu parafialnym, nazywanym Cmentarzem Słonecznym (lit. Saulės kapinės), oraz przy zachowanych obiektach dawnego cmentarza przykościelnego, znajdujących się w obrębie ogrodzenia Kościoła św. św. Piotra i Pawła.

Cmentarz Słoneczny, założony na początku XIX w., należy do najcenniejszych historycznych nekropolii Wilna. Pozostaje jednak znacznie słabiej rozpoznany i udokumentowany niż Cmentarz na Rossie. Jest świadectwem przenikania się polskiej i litewskiej tradycji kulturowej oraz materialnym śladem wspólnego dziedzictwa dawnej Rzeczypospolitej.

Na cmentarzu zachowały się nagrobki i kaplice grobowe między innymi rodzin Ogińskich, Zawiszów, Meysztowiczów i Sidorowiczów. Reprezentują one różnorodne nurty sztuki sepulkralnej: od klasycyzmu, przez historyzm, po neogotyk. Inskrypcje w językach polskim, łacińskim i litewskim przechowują informacje o dawnych mieszkańcach Wilna, historii miejscowych rodzin oraz polskiej społeczności miasta.

W ciągu siedmiu dni zespół przygotuje co najmniej 280 kart dokumentacyjnych nagrobków, pomników, tablic, inskrypcji i innych form upamiętnienia. Każdy obiekt zostanie sfotografowany i zlokalizowany. Dokumentacja obejmie również odczyt inskrypcji, opis formy, materiału i ikonografii oraz wstępną ocenę stanu zachowania. Powstanie także plan cmentarza ze wskazaniem położenia zinwentaryzowanych zabytków.

„Każda zatarta inskrypcja oznacza utratę fragmentu historii konkretnej osoby, rodziny i całego miasta. Dokumentacja nie zastąpi konserwacji, ale pozwala zachować informacje, które mogą stać się podstawą przyszłych badań i prac ochronnych" — mówi dr Bartłomiej Gutowski z Instytutu Historii Sztuki UKSW, współautor projektu.

Prace będą miały charakter dokumentacyjny. Ich celem jest utrwalenie wiedzy o obiektach narażonych na degradację, uszkodzenia materiału i stopniową utratę czytelności napisów. Zgromadzone informacje będą mogły służyć badaczom, konserwatorom, genealogom, instytucjom kultury oraz rodzinom osób pochowanych na Antokolu.

Zespół projektu utworzą wolontariusze — studenci, absolwenci i pracownicy Instytutu Historii Sztuki UKSW. Opiekę merytoryczną nad pracami sprawować będą prof. Anna Sylwia Czyż i dr Bartłomiej Gutowski, współautorzy podręcznika poświęconego inwentaryzacji polskich cmentarzy poza granicami kraju, wydanego przez Instytut Polonika.

***

Zapraszamy mieszkańców Wilna do dołączenia do prac od 25 września, prosimy o wcześniejsze zgłoszenie przez www formularz zgłoszeniowy lub mailowo b.gutowski@uksw.edu.pl

Po zakończeniu i opracowaniu inwentaryzacji materiały zostaną przekazane Instytutowi Polonika i przygotowane do udostępnienia w portalu Baza Polonika (www.baza.polonika.pl). Dzięki temu wiedza o zabytkach Antokola zostanie włączona do ogólnodostępnego, cyfrowego zasobu dokumentującego polskie dziedzictwo kulturowe za granicą.

Całkowita wartość projektu wynosi 25 438 zł, w tym 22 338 zł dofinansowania Instytutu Polonika oraz 3 100 zł wkładu własnego Fundacji Rozwoju UKSW. ■

Inf. i fot. Dr Bartłomiej Gutowski, Instytut Historii Sztuki, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Cmentarz Słoneczny, założony na początku XIX w., należy do najcenniejszych historycznych nekropolii Wilna

eprasa.pl 02021e7ffe

Los polskich szkół w Starych Trokach i Połukniu w rękach władz Litwy i dialogu polsko-litewskiego

Justyna Giedrojć

Z początkiem roku szkolnego Szkoła Podstawowa im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach oraz Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu funkcjonują jako filie Gimnazjum w Trokach oraz Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie. Los tych szkół wciąż budzi pytania i niepokój polskiej społeczności.

16 lipca br. przedstawiciele piętnastu polskich organizacji społecznych na Litwie oraz politycy poparli wspólne stanowisko w sprawie nierównego traktowania polskich szkół ze względu na język nauczania, co jest niedopuszczalne. Dotyczyło to przede wszystkim Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach oraz Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu. Obecnie obie szkoły podlegają Samorządowi Rejonu Trockiego i po reorganizacji funkcjonują jako filie Gimnazjum w Trokach oraz Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie.

Apel został wystosowany po tym, jak w 2022 r. Samorząd Rejonu Trockiego podjął decyzję o reorganizacji tych szkół. Zgodnie z tą decyzją dwie polskie szkoły przekształcono w filie wyżej wymienionych gimnazjów. Wśród sygnatariuszy apelu są m.in.: „Macierz Szkolna”, Związek Polaków na Litwie, Trocki Oddział ZPL, Forum Rodziców Rejonu Trockiego, Forum Rodziców Rejonu Solecznickiego, Europejska Fundacja Praw Człowieka.

RESORT ROZWAŻA UTWORZENIE POLSKIEJ SZKOŁY W POŁUKNIU

Zdaniem przedstawicieli polskiej społeczności na Litwie taka reorganizacja budzi obawy dotyczące możliwości zapewnienia pełnowartościowej edukacji w języku polskim oraz zachowania działających w tych miejscowościach polskich szkół jako ważnych dla miejscowej społeczności polskiej instytucji oświatowych i kulturalnych.

Mer rejonu trockiego Andrius Šatevičius mówił, że decyzja o przekształceniu szkół w filie wynika przede wszystkim ze spadku liczby uczniów, rosnących kosztów ich utrzymania oraz niedostosowania placówek do obowiązujących przepisów. Proponował, aby placówki przejęło Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

Resort poinformował „Kurier Wileński”, że rozważa utworzenie polskiej szkoły w Połukniu.

„Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu rozważa możliwość utworzenia w Połukniu państwowej szkoły z polskim językiem nauczania, przeznaczonej dla mniejszości narodowej. Taki wniosek do ministerstwa złożył mer rejonu trockiego. Realizacja tego rozwiązania wymaga przeprowadzenia szczegółowej analizy prawnej, infrastrukturalnej, finansowej i demograficznej, a także oceny jego potencjalnego wpływu na sieć szkół samorządowych i państwowych. Przeprowadzenie tej oceny planowane jest do 1 października.

13.>>

Z początkiem roku szkolnego Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu funkcjonuje jako filia Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie

eprasa.pl 02021e7ffe

12.>>

Dopiero wtedy będzie można konkretnie odpowiedzieć na pytania dotyczące potencjalnego organu prowadzącego szkołę, jej statusu prawnego oraz struktury.

Celem prowadzonych rozważań jest ocena, w jaki sposób, uwzględniając potrzeby lokalnej społeczności, w długiej perspektywie zapewnić wysoką jakość i ciągłość kształcenia w języku polskim w Połukniu. Przy ocenie możliwych rozwiązań uwzględnione zostaną nie tylko liczba uczniów, lecz także jakość kształcenia, dostępność szkoły, potrzeby społeczności, tendencje demograficzne oraz stabilność finansowa" — głosi nadesłany komunikat.

Od 2022 r. Renata Cytacka aktywnie angażuje się w działania na rzecz poprawy sytuacji polskiej oświaty na Litwie

SPRAWA REORGANIZACJI SZKÓŁ JEST ZNANA POLSKIM WŁADZOM

Kwestię reorganizacji szkół i przekształcenia ich w filie podnoszą również przedstawiciele władz Polski. Sygnatariusze apelu zwrócili się odrębnie do władz Litwy i Polski, wskazując na ryzyko nierównego traktowania polskich szkół ze względu na język nauczania.

W sierpniu br. Renata Cytacka, prezes Forum Rodziców Szkół Polskich Rejonu Solecznickiego, doradczyni Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, skierowała m.in. w tej sprawie e-mail do przedstawicieli najwyższych władz RP, w tym do wicepremiera i ministra spraw zagranicznych RP Radosława Sikorskiego.

— Pod koniec czerwca br. rozpoczęłam zabiegi o spotkanie m.in. w tej sprawie z ministrem Radosławem Sikorskim. Niestety, z uwagi na napięty grafik ministra spotkanie zostało wyznaczone dopiero na 22 lipca. Na spotkaniu w MSZ w Warszawie przedstawiłam m.in. zaistniały problem z polskimi szkołami w rejonie trockim i otrzymałam obietnicę zajęcia się tą sprawą przez pana ministra. Na początku sierpnia, podczas rocznicy objęcia urzędu przez prezydenta RP Karola Nawrockiego, poprosiłam o skoordynowanie działań prezydenta i MSZ w tej sprawie. Otrzymałam informację, że sprawą zagrożonych szkół będzie zajmować się doradca prezydenta Radosław Gruk, z którym na miejscu krótko omówiliśmy zaistniałą sytuację — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Renata Cytacka.

W sprawie szkół w rejonie trockim 12 sierpnia br. w Ambasadzie RP odbyło się spotkanie delegacji prezydenta RP, pod przewodnictwem Radosława Gruka, z sygnatariuszami Apelu 15 organizacji społecznych w obronie szkół rejonu trockiego.

— Po tym właśnie spotkaniu wysłałam kolejne pismo do wicepremiera i ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego — informuje rozmówczyni.

MSZ RP MONITORUJE SYTUACJĘ POLSKICH SZKÓŁ

2 września br. do Renaty Cytackiej wpłynęła odpowiedź od Agnieszki Wielowieyskiej, kierującej Departamentem Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w MSZ RP.

„Ministerstwo Spraw Zagranicznych podejmuje działania w sprawie obrony szkół polskich w rejonie trockim od początku konfliktu w 2022 r. MSZ z uwagą odnosi się do pomysłu przejęcia szkoły w Połukniu przez Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu Republiki Litewskiej w bezpośredni zarząd — celem zachowania polskości tej szkoły. W ostatnich dniach otrzymujemy w tej sprawie pozytywne sygnały od strony litewskiej. Zdaniem MSZ kluczowa dla rozwiązania tej sprawy będzie realna wola polityczna nowego rządu Litwy w sprawie przejęcia kosztów utrzymania tej szkoły przez Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu. MSZ będzie w dalszym ciągu monitorowało faktyczne działania strony litewskiej. Liczymy na kontynuację dialogu ze stroną litewską, także poprzez udział w obradach dwustronnej grupy roboczej ds. edukacji, powołanej ostatnio przez resorty oświaty Polski i Litwy" — poinformowało MSZ RP w odpowiedzi.

Zdaniem rozmówczyni przejęcie placówek przez litewski resort nie rozwiązałoby wszystkich problemów.

— Przejęcie zagrożonych szkół rejonu trockiego przez litewskie ministerstwo nie jest może rozwiązaniem idealnym, ale wybije podstawowy argument, którym wykręcają się władze Litwy, że nie mają żadnych możliwości rozwiązania problemu, bo szkoły podlegają władzom samorządowym. Rozwiązanie problemu będzie już tylko sprawą międzypaństwową — stwierdza Renata Cytacka. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

eprasa.pl 02021e7ffe

Spotkanie Olekasa z „Macierzą Szkolną”. Polskie szkoły wskazują problemy i czekają na działania

W poniedziałek 7 września z inicjatywy przewodniczącego Sejmu Litwy Juozasa Olekasa odbyło się spotkanie z zarządem Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

Honorata Adamowicz

Rozmowa dotyczyła najważniejszych problemów i wyzwań, z jakimi mierzy się obecnie polska oświata na Litwie.

— Jednym z głównych tematów było nauczanie języka litewskiego w szkołach polskich. Przedstawiciele Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” podkreślali, że znajomość języka państwowego na dobrym poziomie jest niezwykle ważna i szkoły polskie aktywnie dążą do tego celu. Jednocześnie wskazywano, że mechaniczne zwiększenie godzin nauczania nie poprawi sytuacji. Potrzebne są odpowiednie narzędzia i warunki, które pozwolą skuteczniej uczyć dzieci języka litewskiego. Wskazywano m.in. na znaczenie liczebności uczniów w klasie. Mniejsze zespoły dają nauczycielom większe możliwości indywidualnej pracy z uczniami. Padła również propozycja dzielenia klas nie tylko na dwie, ale nawet na trzy grupy, aby nauka języka litewskiego była jak najbardziej dostosowana do potrzeb uczniów — przekazuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Krystyna Dzierżyńska, prezes „Macierzy Szkolnej”.

Jak mówi, kolejnym problemem pozostaje brak nauczycieli, w tym nauczycieli języka litewskiego oraz niedostateczne zaopatrzenie szkół w podręczniki. Szczególnie pilna jest kwestia tłumaczenia na język polski podręczników przedmiotowych dostosowanych do nowej podstawy programowej. Podczas spotkania podkreślano, realizacja tego zadania wymaga większych środków finansowych.

SZKOŁY TO NIE TYLKO BUDYNKI

Dużo miejsca poświęcono również prowadzonej optymalizacji sieci szkół, szczególnie małym placówkom działającym w regionach.

Przedstawiciele polskiej oświaty argumentowali, że mniejsze szkoły powinny być zachowywane, ponieważ ich znaczenie wykracza daleko poza sam proces edukacyjny. Są one często lokalnymi ośrodkami życia społecznego i kulturalnego, wokół których koncentruje się aktywność mieszkańców miasteczek i wsi.

— W przypadku łączenia szkół czy przekształcania ich w filie należy szczególnie uwzględniać kwestię dowozu dzieci. Codzienne pokonywanie nawet 30 km w jedną stronę może być dużym obciążeniem zarówno dla uczniów, jak i ich rodziców. Może też negatywnie wpływać na zdrowie dzieci oraz ograniczać ich udział w zajęciach pozalekcyjnych i życiu szkoły — ocenia Krystyna Dzierżyńska.

Podczas spotkania omawiano również konkretną sytuację związaną z gimnazjum im. L. Komołowskiego w Połukniu oraz szkołą podstawową w Starych Trokach, które utraciły samodzielny status, stając się filiami.

SZKOŁA POLSKA WAŻNA DLA TOŻSAMOŚCI

Zarząd „Macierzy Szkolnej” przedstawił stronie sejmowej cały szereg problemów, z którymi mierzą się polskie szkoły.

— Podczas rozmowy mocno wybrzmiała również kwestia znaczenia polskiej szkoły dla zachowania tożsamości narodowej Polaków na Litwie. Podkreślano, że polska społeczność od pokoleń jest integralną częścią państwa litewskiego, a młodzież z polskich szkół aktywnie uczestniczy w życiu kraju. Uczniowie polskich szkół biorą udział w państwowych uroczystościach i przemarszach organizowanych z okazji najważniejszych dla Litwy dat — 16 lutego oraz 11 marca.

15.>>

Mam nadzieję, że dzięki dalszej współpracy uda się krok po kroku odpowiedzieć na najważniejsze potrzeby polskich szkół — powiedział Juozas Olekas
Fot. Andrius Ufartas, ELTA

eprasa.pl 02021e7ffe

14.>>

Jak zaznaczano, są to momenty, które jednoczą mieszkańców kraju niezależnie od narodowości. Taki udział polskiej młodzieży powinien być szerzej prezentowany również w ogólnokrajowych, państwowych mediach — podkreśla rozmówczyni „Kuriera Wileńskiego".

Spotkanie miało więc nie tylko charakter diagnozy problemów. Jego uczestnicy oczekują konkretnych działań, od rozwiązania kwestii podręczników i nauczania języka litewskiego, przez ochronę małych szkół, po zapewnienie odpowiednich warunków dla dalszego funkcjonowania polskiej oświaty na Litwie.

— W oświacie, podobnie jak w każdej innej dziedzinie życia, czas płynie bardzo szybko. Tymczasem składane obietnice i ich realizacja, niestety, przeciągają się w czasie. To z pewnością nie wpływa pozytywnie na rozwój naszych szkół i przedszkoli. Dlatego tak ważne jest, aby deklaracje jak najszybciej przechodziły w konkretne działania — twierdzi prezes „Macierzy Szkolnej".

Podczas spotkania Krystyna Dzierżyńska mówiła, że szczególnie pilna jest kwestia tłumaczenia na język polski podręczników przedmiotowych dostosowanych do nowej podstawy programowej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

CORAZ MNIEJ UCZNIÓW

Przewodniczący Sejmu Juozas Olekas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" powiedział, że podczas spotkania z przedstawicielami szkół z polskim językiem nauczania rozmawiano o najpoważniejszych problemach, z jakimi mierzy się obecnie polskie szkolnictwo.

— Wśród nich znalazły się przede wszystkim malejąca liczba uczniów, problemy z nowymi podręcznikami, organizacją klas oraz nauczaniem języka litewskiego dzieci z polskich rodzin. Jednym z podstawowych problemów pozostaje demografia. Mniejsza liczba dzieci bezpośrednio wpływa na możliwość tworzenia i utrzymywania klas. Pierwszym wyzwaniem, podobnie jak dla wszystkich, jest liczba uczniów, a więc ich malejąca liczba — informuje nas Juozas Olekas.

Drugim poważnym problemem jest zapewnienie szkołom nowych podręczników. W związku ze zmianami programów nauczania potrzebne są nowe materiały edukacyjne w języku polskim. Tymczasem ich przygotowanie okazuje się procesem czasochłonnym.

— Problem dotyczy zarówno tłumaczenia, jak i drukowania podręczników. Rozmowy dotyczyły również organizacji i kompletowania klas. Istotne znaczenie mają w tym kontekście niedawne decyzje rządu dotyczące zmniejszenia wymaganej liczby uczniów w klasach. Dzięki tym zmianom szkoły z polskim językiem nauczania mają większe możliwości utrzymania klas mimo spadającej liczby uczniów. Dla mniejszych placówek może to mieć kluczowe znaczenie dla ich dalszego funkcjonowania — ocenia przewodniczący Sejmu.

NAUKA JĘZYKA LITEWSKIEGO

Osobnym tematem były potrzeby uczniów wychowujących się w polskojęzycznych rodzinach i środowisku, którzy rozpoczynają naukę języka litewskiego z niewystarczającymi umiejętnościami.

— Potrzebne są odpowiednie metody nauczania, podręczniki oraz doświadczenie nauczycieli w pracy z dziećmi, dla których litewski nie jest językiem używanym na co dzień. Nie chodzi więc wyłącznie o samą liczbę godzin nauki języka, ale również o to, w jaki sposób dzieci są do tej nauki wprowadzane i czy otrzymują narzędzia dostosowane do ich rzeczywistych potrzeb — komentuje Olekas.

ZAPOWIADAJĄ DALSZE ROZMOWY

Spotkanie miało otwarty i konstruktywny charakter. Jego uczestnicy wymienili się informacjami i przedstawili problemy, z którymi szkoły mierzą się na co dzień.

— Wydaje mi się, że była to bardzo życzliwa i otwarta rozmowa. Wymieniliśmy się informacjami, przedstawiliśmy swoje stanowiska i przede wszystkim mieliśmy możliwość bezpośrednio porozmawiać o problemach, które dotyczą polskich szkół. Będziemy starali się, rozmawiając z władzą wykonawczą, zarówno z przedstawicielami samorządów, jak i Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu, spróbować rozwiązać te problemy i wyzwania. Chodzi o to, aby kwestie, o których dzisiaj rozmawialiśmy, nie pozostały jedynie przedmiotem dyskusji, ale znalazły konkretne rozwiązania. Mam nadzieję, że dzięki dalszej współpracy uda się krok po kroku odpowiedzieć na najważniejsze potrzeby polskich szkół — podsumowuje Juozas Olekas. ■

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

eprasa.pl 02021e7ffe

Pod lupą śledczych. Czy „Świt Niemna" stanie się litewskim AfD?

Antoni Radczenko

Pięciu posłów „Świtu Niemna" znalazło się na celowniku prokuratury i organów praworządności. Politolog Andrzej Pukszto w rozmowie z „KW" sądzi, że partia będzie starała się wykorzystać na własną korzyść działania instytucji państwowych.

Robert Puchowicz poinformował, że funkcjonariusze zabrali jego telefon komórkowy i komputer, ale żadnych zarzutów mu nie postawiono **Fot. Gabija Šileikatė, ELTA**

Prokuratura poinformowała, że w ramach postępowania przygotowawczego dotyczącego okoliczności wynajmowania samochodów partii „Świt Niemna" przeprowadzono przeszukania w miejscach zamieszkania pięciu członków tego ugrupowania. Przeszukania przeprowadzono w miejscach zamieszkania: Roberta Puchowicza, Kęstutisa Biliusa, Daivy Žebelienė, Liny Šukytė-Korsakė oraz Tada Sadauskisa.

POSTĘPOWANIE WSZCZĘTE JESZCZE W MARCU

Wiceprzewodniczący partii Robert Puchowicz poinformował, że funkcjonariusze zabrali jego telefon komórkowy i komputer, ale żadnych zarzutów mu nie postawiono. „Funkcjonariusze z rana obudzili rodzinę. Przyjechali, zobaczyli, czy nie mam dodatkowych dokumentów, które są im potrzebne dla śledztwa. Zabrali telefon i komputer. Przeszukanie odbyło się kulturalnie. Wszystko w porządku. Funkcjonariusze wykonali swoją pracę" — powiedział polityk LRT.

Organy ścigania poinformowały, że czynności procesowe przeprowadzono w ramach wszczętego w marcu postępowania dotyczącego okoliczności wynajmowania przez posłów samochodów partii. Postępowanie przygotowawcze prowadzone jest w związku z podejrzeniem możliwego oszustwa. Postępowanie prowadzą funkcjonariusze Służby ds. Badania Przestępstw Finansowych.

— Sądzę, że partia „Świt Niemna" zgromadziła swój elektorat. Nie wydaje mi się, aby ta sprawa była swoistym trzęsieniem ziemi dla ugrupowania. Teraz mamy zapotrzebowanie na partie populistyczne. Część społeczeństwa jest zawiedziona obecną sytuacją polityczną i szuka bardziej nietradycyjnych form i rozwiązań. Przekaz „Świta Niemna" trafia do pewnych środowisk. Być może ta sprawa wpłynie na notowania partii, bo trzeba pamiętać, że popularność ich wzrastała co pewien czas — w rozmowie z naszym dziennikiem komentuje sytuację politolog Andrzej Pukszto z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

SĄ PODSTAWY, BĘDĄ ODPOWIEDZI

Działania organów zostały skomentowane przez polityków. Doradczyni prezydenta Asta Skaisgirytė oświadczyła, że jeśli odpowiednie instytucje prowadzą przeszukanie, to widocznie mają do tego odpowiednie podstawy. „Bardzo ciężko oceniać, dopiero przed chwilą dowiedzieliśmy się o tym zdarzeniu. Mamy nadzieję, że jeśli służby to robią, to mają odpowiednie podstawy" — powiedziała na antenie Žinių radijas.

Sytuację skomentował też przewodniczący Sejmu. „Naprawdę bardzo nieprzyjemny przypadek. Możemy tylko ubolewać, że takie przeszukania są kontynuowane. Z drugiej strony, wydaje mi się, że będziemy mieli odpowiedź, czy te osoby złamały prawo. Mamy taki obraz, że oni zachowali się nieprawidłowo. To jest część dochodzenia przedsądowego lub wyjaśniającego. Kiedy będziemy mieli odpowiedź, wówczas będzie ocena" — oświadczył Juozas Olekas.

Głos zabrała również przewodnicząca opozycyjnego Ruchu Liberałów. „Czymś oczywistym jest, że historia trwa nadal. Na pytania na razie nie odpowiedziano. Widocznie do końca kadencji zobaczymy niejedno działanie procesowe" — podkreśliła Viktorija Čmilytė-Nielsen.

WYKORZYSTAĆ SYTUACJĘ NA WŁASNĄ KORZYŚĆ

Zdaniem naszego rozmówcy partia i jej lider Remigijus Žemaitaitis będą się starać wykorzystać sytuację na własną korzyść.

— Całkiem możliwe, że będą próbowali tłumaczyć swym wyborcom, że to jest atak na partie niesystemowe. Na zasadzie, że atakują „Świt Niemna", ale nie widzą grzechów u głównych partii — zaznacza Pukszto.

W minioną niedzielę w Saksonii-Anhalt odbyły się wybory do lokalnego parlamentu.

17.>>

eprasa.pl 02021e7ffe

16.>>

Absolutnym zwycięzcą okazała się partia Aleternetywa dla Niemiec (AfD), która zdobyła 42,8 proc. głosów. Po przeliczeniu głosów ze wszystkich okręgów wyborczych, w nocy z niedzieli na poniedziałek, komisja wyborcza podała, że w wyborach w Saksonii-Anhalt zwyciężyła AfD zdobywając 43,8 proc. głosów, co oznacza, że partia ta więcej niż podwoiła swój wynik sprzed pięciu lat w tym landzie, gdy osiągnęła 20,8 proc. Drugie miejsce zdobyła CDU kanclerza Niemiec Friedricha Merza. Wynik jest jednak rozczarowujący dla chadeków (17,2 proc. głosów).

W parlamencie w Magdeburgu znajdą się także: socjaldemokraci SPD (9,3 proc. głosów), Zieloni (8,9 proc.), Lewica (8,6 proc.) i BSW (5,3 proc.).

POPULISTYCZNA KOALICJA

„Dla niszczycieli niemieckiej gospodarki, konserwatystów i socjaldemokratów, przychodzą ciężkie dni" — skomentował sytuację na Facebooku Remigijus Žemaitaitis. Bardzo często jego partia jest porównywana do AfD. Czy faktycznie „Świt Niemna" może osiągnąć podobny sukces polityczny?

Andrzej Pukszto nie wyklucza takiej możliwości. Podkreśla jednak, że do wyborów sejmowych mamy jeszcze dwa lata i dużo może się zmienić. Zdaniem politologa konkurentami dla Žemaitaitisa mogą być Ignas Vėgėlė, Petras Gražulis, Jonas Pinskus wraz z małżonką Živilė Pinskuvienė, Mindaugas Puidokas, czy Vytautas Sinica.

— Myślę, że do wyborów będziemy mieli cztery-pięć partii. Nie możemy wykluczyć scenariusza, kiedy wymienieni politycy stworzą koalicję. Jedną lub dwie. Tutaj krajobraz końcowy jeszcze się nie wykrystalizował — ocenia Andrzej Pukszto.

Z ostatnich badań opinii publicznych, przeprowadzonych przez Baltijos tyrimai na zlecenie agencji ELTA, wynika, że siłą wiodącą pozostają konserwatyści. W przeprowadzonym w lipcu sondażu 14 proc. respondentów zadeklarowało, że zagłosowałoby na konserwatystów, gdyby wybory odbyły się w najbliższą niedzielę. W czerwcu ich poparcie było na poziomie 12,5 proc.

Na drugim miejscu znalazł się „Świt Niemna", na który w lipcu zagłosowałoby 11,1 proc. ankietowanych (w czerwcu — 10,5 proc.). Na trzecim miejscu znaleźli się socjaldemokraci z 11 proc. respondentów (w czerwcu — 12,1 proc.). Litewski Związek Rolników i Zielonych uzyskałby poparcie 8,4 proc. wyborców (w czerwcu — 10,2 proc.), Ruch Liberałów — 7,5 proc. (w czerwcu — 6,9 proc.), a Związek Demokratów „W imię Litwy" — 5,2 proc. (w czerwcu — 6 proc.). Pozostałe partie znalazły się pod progiem wyborczym. ■

Zdaniem naszego rozmówcy partia i jej lider Remigijus Žemaitaitis będą się starać wykorzystać sytuację na własną korzyść **Fot. Andrius Ufartas, ELTA**

Roboty „protestowały" w Warszawie

Około 30 robotów pojawiło się przed Ministerstwem Cyfryzacji w Warszawie podczas pierwszej w Polsce „demonstracji" przeciwko niekontrolowanemu rozwojowi sztucznej inteligencji. Niezwykła akcja miała zwrócić uwagę na wpływ AI i robotyzacji na rynek pracy.

W poniedziałek 7 września humanoidalne i czworonożne roboty maszerowały w kręgu i machały flagami. Z głośników rozbrzmiewały hasła: „Brońmy miejsc pracy", „Czas na przepisy" i „Nie czekajmy, regulujmy". W wydarzeniu uczestniczyły zarówno dwunożne humanoidy, jak i czworonożne roboty przypominające psy.

Demonstrację zorganizowała inicjatywa „Democratism", której celem jest rozpoczęcie dyskusji o wpływie sztucznej inteligencji i robotyzacji na zatrudnienie.

„Roboty znajdujące się tutaj mają na celu pokazanie, że ta technologia jest już rzeczywistością" — powiedział „Agibot A3", jeden z humanoidalnych robotów sterowanych przez sztuczną inteligencję.

Organizator wydarzenia Grzegorz Kulis zwrócił uwagę przede wszystkim na ryzyko zmian na rynku zatrudnienia związanych z rozwojem nowych technologii. „Jeśli nie zareagujemy teraz, wkrótce możemy stanąć przed tym problemem" — powiedział Grzegorz Kulis.

Jak podkreślił, potrzebne są „zasady i regulacje, które stałyby się tarczą chroniącą pracowników".

Z uczestnikami akcji spotkał się również polski minister ds. cyfryzacji Krzysztof Gawkowski. „Niekontrolowane modele sztucznej inteligencji (AI) wbudowane w humanoidy, które będą się dalej rozwijać wraz z postępem robotyzacji, stanowią ogromny problem" — powiedział Krzysztof Gawkowski.

Według Grzegorza Kulisa wykorzystanie robotów miało pokazać nie tylko możliwości współczesnej technologii, ale również pilność dyskusji o jej konsekwencjach dla rynku pracy.

Opr. J.B. na podst. ELTA

eprasa.pl 02021e7ffe

Pielgrzymka do Sanktuarium Najświętszego Serca Jezusowego Dobrego Pasterza w Milejczycach

Serce Jezusa, błagam najgoręcej,
Spraw niech kocham Cię,
Kocham całym sercem,
Spraw niech kocham Cię,
Kocham coraz więcej.

Słowami pieśni śpiewanej w sanktuarium w Milejczycach modliliśmy się na mszy św. przed cudownym obrazem Najświętszego Serca Jezusowego z wizerunkiem Dobrego Pasterza.

O tym cudownym sanktuarium, aczkolwiek mało jeszcze znanym na Wileńszczyźnie, po raz pierwszy usłyszałam od swojej znajomej dziennikarki z „Gościa Niedzielnego".

NOWE SANKTUARIUM NA DAWNYM TRAKCIE

Sanktuarium zostało oficjalnie ustanowione dopiero 12 czerwca tego roku, chociaż Parafia Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika sięga czasów panowania króla Zygmunta I Starego. On bowiem nadał prawa magdeburskie miejscowości. Również w tym czasie został ufundowany pierwszy kościół w Milejczycach. Miejscowość leżała na trakcie komunikacyjnym między Mielnikiem a Bielskiem. Ciekawostką jest to, że oryginalny dokument fundacyjny kościoła znajduje się dziś w Bibliotece Narodowej w Wilnie.

Wiedziona potrzebą serca, aby poznać i pomodlić się w tym miejscu, zorganizowałam kilkuosobową grupę na wyjazd do Milejczyc. Znajduje się tu słynący łaskami obraz Najświętszego Serca Jezusowego z wizerunkiem Dobrego Pasterza, który powstał prawdopodobnie w połowie XVII w.

DO MODLITWY PRYWATNEJ NIE TRZEBA ROZGŁOSU

Kult Serca Jezusowego ma swój fundament w Ewangelii św. Jana — w opisie przebitego boku Chrystusa na krzyżu: „A skoro żołnierz włócznią przebił Mu bok, natychmiast wypłynęła krew i woda" (J 19,34). W Paray-le-Monial we Francji święta Małgorzata Maria Alacoque otrzymywała prywatne objawienia Jezusa dotyczące kultu Serca Jezusowego.

Milejczyce na pograniczu z Białorusią zachwycają swoją prostotą i ciszą. Bo do modlitwy prywatnej nie potrzeba rozgłosu, a Jezus słynący łaskami z cudownego obrazu wysłuchuje rzesze wiernych przyjeżdżających tu z całej Polski i świata. Parafialna księga podziękowań jest wypełniona po brzegi, a proboszcz ze swymi pomocnikami mają pełne ręce pracy. Mego osobistego spotkania z Jezusem nie da się tu opisać, bo trzeba to przeżyć i wybrać się na Podlasie. A wszystkich, którzy wahają się, czy warto, czy nadszedł ten czas, zachęcam do nieodkładania wiary i duchowego przeżycia na później. Mój czteroletni synek był w tej podróży i wytrzymał.

Po mszy św. z kazaniem księdza proboszcza Jarosława Rosłona wyruszyliśmy w stronę domu, by nawiedzić jeszcze jedno sanktuarium związane z Wilnem. W 2024 r. powstała w Łapach, druga w Polsce, wierna kopia Ostrej Bramy.

NAWIEDZIĆ WIERNĄ KOPIĘ OSTREJ BRAMY

Po mszy św. z kazaniem księdza proboszcza Jarosława Rosłona wyruszyliśmy w stronę domu, by nawiedzić jeszcze jedno sanktuarium związane z Wilnem. W 2024 r. powstała w Łapach, druga w Polsce, wierna kopia Ostrej Bramy. Sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia przy Kościele Świętego Krzyża w Łapach zostało poświęcone 16 listopada 2024 r. Parafia jest bardzo zadbana i prężnie działająca. Jest tu wiele wspólnot, szkoła katolicka i szpital. Sanktuarium jest otwarte dla zwiedzających i chcących się pomodlić. W mieście można też zjeść dobry, domowy obiad.

Pełni wrażeń i duchowo umocnieni wróciliśmy do Wilna. ■

Terenia Dzikiewicz-Wrona

Wszystkich, którzy wahają się, czy warto, czy nadszedł ten czas, autorka zachęca do nieodkładania wiary i duchowego przeżycia na później
Fot. uczestnicy, fotokolaż Apolinary Klonowski

eprasa.pl 02021e7ffe

Kariera schodzi na dalszy plan. O tym marzą dziś młodzi

Marzenia zmieniają się wraz z wiekiem, ale niektóre pragnienia zyskują dziś na znaczeniu szczególnie mocno. Najnowsze badanie pokazuje, że młodzi ludzie coraz częściej odkładają na dalszy plan aspiracje, które jeszcze w dzieciństwie wydawały się najważniejsze.

Badanie przeprowadzone na zlecenie Pildyk pokazuje, że wraz z wiekiem priorytety wyraźnie się zmieniają — dla starszych respondentów najważniejsze stają się zdrowie i długowieczność.

Zapytani, na co przeznaczyliby pieniądze, gdyby dysponowali większą sumą, młodzi ludzie odpowiadali m.in.: „Wynająłbym mieszkanie", „Kupiłbym samochód", „Opłaciłbym studia" czy „Podróżowałbym po świecie". Choć odpowiedzi były zróżnicowane, wyniki badania wskazują na wyraźną tendencję — obecnie młodzi częściej marzą o własnym mieszkaniu niż o karierze i sukcesach zawodowych.

Własne mieszkanie jest dziś jednym z najważniejszych marzeń młodych ludzi **Fot. Magnific.com**

MIESZKANIE WYPRZEDZA KARIERĘ

„W dzieciństwie wielu marzyło o tym, kim zostanie, gdy dorośnie, a dziś młodym ludziom coraz częściej zależy na posiadaniu własnego mieszkania. Jest to zrozumiałe, ponieważ własne mieszkanie oznacza większą niezależność, stabilność i poczucie, że tworzy się coś własnego. Ponieważ obecnie nabycie mieszkania nie jest łatwe, naturalne jest, że takie marzenie staje się jeszcze ważniejsze" — mówi Indrė Butkutė, dyrektorka marki.

Według niej może to świadczyć również o szerszej zmianie priorytetów. Coraz więcej młodych osób koncentruje się na konkretnych celach, które pozwoliłyby im osiągnąć większą niezależność i poczucie bezpieczeństwa.

Wśród respondentów w wieku 18–29 lat mieszkanie i dom były obecnie wymieniane prawie trzy razy częściej niż praca, kariera czy zawód. Odpowiedzi te stanowią odpowiednio 17,7 i 6,1 proc.

Inaczej wyglądały ich marzenia w dzieciństwie. Respondenci z tej samej grupy wiekowej znacznie częściej wskazywali wówczas aspiracje zawodowe. O karierze marzyła około jedna piąta badanych, natomiast o mieszkaniu i domu — mniej niż jedna dziesiąta.

PO TRZYDZIESTCE LICZY SIĘ WŁASNY DOM

Znaczenie własnego mieszkania rośnie w kolejnej grupie wiekowej. Wśród osób w wieku 30–39 lat mieszkanie i dom jako największe obecne marzenie wskazała prawie jedna czwarta respondentów. Pracę, karierę czy zawód wymieniło zaledwie 3,6 proc. osób.

Różnica może być związana z etapem życia i potrzebą stworzenia stabilnego środowiska dla siebie, rodziny lub najbliższych.

„Ciekawe, że marzenie o własnym domu nie znika wraz z wiekiem — najczęściej wspominają o nim osoby w wieku 30–39 lat. Wygląda na to, że nie jest to tylko młodzieńcze pragnienie. Dopóki nie mają jeszcze własnego domu, cel ten pozostaje dla wielu jednym z najważniejszych" — zaznacza Butkutė.

Z WIEKIEM LICZY SIĘ ZDROWIE

W starszych grupach wiekowych hierarchia marzeń ulega zmianie. Kwestie mieszkaniowe ustępują miejsca przede wszystkim zdrowiu. Ponad połowa respondentów w wieku 60–74 lat wskazała zdrowie i długowieczność jako swoje największe obecne marzenie.

„Nasze marzenia naturalnie zmieniają się wraz z życiem. Dla młodszych osób ważne jest, by stanąć na własnych nogach, mieć swoją przestrzeń, budować samodzielne życie, a później coraz większe znaczenie nabierają zdrowie, spokój i bliscy ludzie. Badanie bardzo wyraźnie pokazuje, że w różnych momentach życia po prostu pragniemy różnych rzeczy" — mówi Indrė Butkutė. ■

Opr. J. B. na podst. coagency.lt

eprasa.pl 02021e7ffe

Niedziela Kadzidlańska — święto chleba, rolników i kurpiowskiej pamięci

W niedzielne południe Kadzidło pachniało chlebem, zbożem i latem. Przed Kościołem pw. Ducha Świętego gromadzili się mieszkańcy, rolnicy, goście i delegacje poszczególnych wsi. Były odświętne stroje, wieńce dożynkowe, kosze z owocami ziemi i przede wszystkim poczucie, że tego dnia trzeba na chwilę zatrzymać codzienny pośpiech.

6 września odbyła się Niedziela Kadzidlańska połączona z Dożynkami Parafialno-Gminnymi. Święto rozpoczęła w samo południe msza dziękczynna, po której uczestnicy ruszyli w uroczystym korowodzie dożynkowym. Na czele pochodu szła Strażacka Orkiestra Dęta „Delta" z Kadzidła. Za muzykami pojawiali się kolejni uczestnicy — gospodarze, delegacje wiejskie, osoby niosące dary ziemi i dożynkowe wieńce. Ulicami Kadzidła płynął barwny, odświętny pochód. Nie był to jednak tylko efektowny przemarsz. W tym korowodzie szła historia Kurpiów.

CHLEB, KTÓRY ŁĄCZY

W kościele wybrzmiały słowa podziękowania za tegoroczne plony. Ziarno, mąka i chleb przypominały, że za kromką chleba stoi praca wielu ludzi — rolnika, piekarza, młynarza i całych rodzin. Później ten sam chleb stał się symbolem wspólnoty. Gospodarze dożynek, Justyna i Stanisław Duszakowie, przekazali go pani wójt Annie Śniadach. Zgodnie z tradycją chlebem podzielono się z uczestnikami uroczystości. Organizatorzy podkreślali, że jest on symbolem pojednania i spotkania ludzi.

To właśnie wokół chleba można było najlepiej zrozumieć sens tego święta. Dożynki nie są przecież wyłącznie festynem. Są podziękowaniem za pracę i przypomnieniem, że żywność nie bierze się z supermarketowej półki.

„NIE ZAPOMINAMY, SKĄD JESTEŚMY"

Pani wójt Anna Śniadach mówiła o Kadzidle jako o wspólnocie, która chce się rozwijać, ale jednocześnie zachowywać własną tożsamość. „Kadzidło się rozwija, zmienia i nabiera rozpędu" — podkreślała. Mówiła o inwestycjach, bezpieczeństwie, infrastrukturze, kulturze, edukacji i sporcie. Ale zaraz dodawała, że rozwój nie może oznaczać zapomnienia o korzeniach. „Nowoczesność jest ważna, ale nasze korzenie są bezcenne" — powiedziała.

Właśnie dlatego Niedziela Kadzidlańska ma w sobie coś więcej niż zwykły festyn. Łączy przeszłość z teraźniejszością. Obok tradycyjnych wieńców, kurpiowskich strojów i folkloru pojawiają się współczesne koncerty, turniej wsi i atrakcje dla rodzin. Pani wójt przypomniała też o rolnikach. „Dzisiaj przede wszystkim chcemy powiedzieć jedno wielkie: »Dziękujemy«. Rolnicy dziękują za plony, a my pragniemy podziękować rolnikom za ich ciężką, niestrudzoną pracę i za chleb, który codziennie trafia na nasze stoły" — mówiła. Na koniec otworzyła oficjalnie Niedzielę Kadzidlańską, Dożynki Parafialno-Gminne i Turniej Wsi, mówiąc znamienne zdanie: „Dzisiaj bowiem wygrywa cała gmina Kadzidło".

„CZYŃMY RZECZY DOBRE"

Szczególnie zapadła w pamięć wypowiedź ks. kanonika Zbigniewa Wądołowskiego, proboszcza Parafii pw. Ducha Świętego w Kadzidle. Jego wystąpienie było inne niż oficjalne przemówienia. Mniej w nim było urzędowego tonu, więcej codzienności, odpowiedzialności i troski o człowieka. Proboszcz zwrócił się do rolników, rodzin, parlamentarzystów i gospodarzy gminy. Przypomniał, że wspólnota składa się z wielu rodzin i różnych charakterów, ale tego dnia wszyscy są razem. Mówił też o odpowiedzialności za miejsce, w którym żyjemy. Z humorem opowiedział o sytuacji na miejscowym cmentarzu, gdzie dzięki kamerze udało się zauważyć osobę wyrzucającą śmieci w niewłaściwym miejscu. „To jest tylko technika, kochani, która pomaga gdzieś tam pięknie żyć, a ja chciałbym, żebyśmy żyli bez tej techniki uczciwie i pięknie" — powiedział. I zaraz dodał: „Czyńmy rzeczy dobre".

21.>>

Święto rozpoczęło nabożeństwo dziękczynne

eprasa.pl 02021e7ffe

20.>>

W jego słowach pojawiła się także troska o młodych ludzi. Proboszcz przypominał, że zarówno strażacka orkiestra, jak i ziemia potrzebują następców. „Młodzi ludzie powinni pamiętać, że potrzebuje was dzisiaj ta Matka Ziemia" — mówił.

To było jedno z ważniejszych przesłań tego dnia: tradycja nie przetrwa sama. Musi znaleźć swoich następców.

O tym, jak mocno kurpiowska kultura potrafi przekraczać granice regionu, przypomniał dyrektor Centrum Kultury Kurpiowskiej Paweł Łaszczych. W Kadzidle pojawili się bowiem goście z Pomorza — przedstawiciele gminy Główczyce, w tym zespoły kultywujące tradycje kurpiowskie. To niezwykła historia — po wojnie część mieszkańców Kurpi wyjechała na Pomorze. Tam znaleźli nowe miejsce do życia, ale nie zapomnieli o swoim pochodzeniu. „Mimo że mieszkają na Pomorzu, daleko od Kurpi, to Kurpie mają w sercu" — mówił Paweł Łaszczych.

Przedstawicielka zespołu „Klęcinianki" nie ukrywała wzruszenia. „Jest to dla nas pewien rodzaj nobilitacji, akceptacji, ale również powrót do źródeł, do miejsca, skąd pochodzą nasze babki, sąsiadki, prababki". I dodała: „Patrzymy na was i troszeczkę zazdrościmy tego, co posiadacie — tej kultury, zwyczajów". To spotkanie Główczyc i Kadzidła miało więc wymiar symboliczny. Kurpiowskość okazała się silniejsza niż odległość.

JĘZYK, KTÓRY NIE CHCE UMRZEĆ

Wśród uczestników uroczystości spotkałem Krystynę Łaszczych, twórczynię ludową z Kadzidła, członkinię Stowarzyszenia Artystów Kurpiowskich, Stowarzyszenia Twórców Ludowych i Związku Kurpiów. Jej opowieść była jak otwarcie drzwi do świata, którego już prawie nie ma.

„To, czego od nich się dowiedziałam, łącznie z historią Kurpiów, różnych zwyczajów, które na Kurpiach się odbywały, to we mnie pozostało. Dla mnie to jest taka perełka naszego dziedzictwa kurpiowskiego" — mówiła, wspominając swoich dziadków i rodzinny dom. Dla niej szczególnie ważny jest język kurpiowski. Jest przewodniczącą Rady Dialektu Kurpiowskiego i zajmuje się jego zapisem. „Język jest bardzo ważny. To jest nasza mowa, mowa naszych dawnych dziadków i pradziadków" — podkreślała.

W kościele zgromadzili się mieszkańcy, rolnicy, goście i delegacje poszczególnych wsi. Nie zabrakło Kurpianek w odświętnych strojach

Czy młodzi chcą się go uczyć? Odpowiedź nie jest jednoznaczna. Są inne szkoły, internet, telefony, setki nowych bodźców. Ale są też warsztaty i ludzie, którzy próbują przekazać dzieciom mowę przodków. „Cieszę się z każdego jednego ucznia, który podejmuje tę walkę nauki języka kurpiowskiego" — mówiła. Bo język to nie tylko słowa. To sposób patrzenia na świat.

FAFERNUCHY I KOLOROWY ŚWIAT KURPIOWSKIEGO STROJU

Kurpie można poznawać także przez smak. Krystyna Łaszczych opowiadała o fafernuchach — tradycyjnym kurpiowskim pieczywie z dodatkiem ziół i pieprzu. Dawniej pieczono je przede wszystkim na święto Trzech Króli. Były związane z pamięcią o darach przyniesionych przez Trzech Króli do Betlejem. Ale Kadzidło ma jeszcze jeden charakterystyczny symbol — bursztyn i kadzidło. To właśnie bursztyn wypalany w specjalnym naczyniu kojarzy się z miejscową tradycją i nazwą miejscowości.

Kurpiowskość jest więc obecna nie tylko w muzealnych gablotach. Jest w kuchni, języku, pieśniach, strojach, religijności, obrzędach i codziennych przyzwyczajeniach.

Podczas Niedzieli Kadzidlańskiej trudno było przejść obojętnie obok kobiet ubranych w tradycyjne stroje.

22.>>

Kurpianki z wieńcem dożynkowym

eprasa.pl 02021e7ffe

21.>>

Ciemne spódnice, fartuchy, kaftany i charakterystyczne gorsety nie są przypadkowym zestawem kolorów. Każdy element ma swoje miejsce i historię.

Krystyna Łaszczyk tłumaczyła różnice między gorsetem a kaftanem, mówiła o kolorystyce strojów i o tym, kiedy kobiety zakładały ciemniejsze, a kiedy bardziej kolorowe fartuchy. Dawniej strój zmieniał się także w zależności od okresu liturgicznego i charakteru święta. W Niedzielę Wielkanocną pojawiały się już bardziej radosne, haftowane i kolorowe fartuchy. W Wielkim Poście dominowały ciemniejsze barwy. To właśnie takie szczegóły pokazują, że tradycyjny strój jest czymś więcej niż kostiumem scenicznym.

WIEŚ, KTÓRA POTRAFI SIĘ BAWIĆ

Po części religijnej i oficjalnej przyszedł czas na zabawę. Na Placu im. Zespołu Folklorystycznego „Kurpianka" rozpoczęła się część artystyczna. Był występ gospodarzy — „Kurpianki" z Kadzidła, Turniej Wsi, kabaret Rozumisz, koncert Raisy i zespołu cygańskiego Duj Duj, Nicponie, Czadoman, a wieczorem zabawa taneczna z zespołem Everest. I nawet wtedy tradycja nie zeszła ze sceny.

Przypominały o niej stroje, muzyka, śpiew, rękodzieło, wieńce i język. Byli też rolnicy, dla których ten dzień miał znaczenie szczególne. Przewodniczący Rady Gminy Ryszard Bielski, sam będący rolnikiem, mówił bez ogródek o trudnych warunkach gospodarowania na Kurpiach. Podkreślał, że tutejsze ziemie są słabsze, a tegoroczne zboża nie wszędzie dały dobre plony. Lepiej wypadły użytki zielone, a wyjątkowo dobrze prezentowała się kukurydza. Jego słowa przypomniały, że za kolorowym świętem stoją realne problemy współczesnej wsi.

O rolnikach i bezpieczeństwie żywnościowym mówił także starosta ostrołęcki Piotr Liżewski. Podkreślał znaczenie rolnictwa dla polskiej gospodarki i dziękował mieszkańcom gminy za ich pracę. W imieniu wojewody mazowieckiego Mariusza Frankowskiego zwrócono uwagę również na szczególną rolę kobiet pracujących na wsi. Rok 2026 został wskazany jako Międzynarodowy Rok Kobiet Rolniczek, a ich praca została przedstawiona jako ważny element bezpieczeństwa żywnościowego i zachowania regionalnych tradycji. To właśnie kobiety bardzo często przechowywały w rodzinach język, przepisy kulinarne, pieśni, hafty i obyczaje. Dlatego bez nich nie byłoby dzisiejszych Kurpi.

„ŻEBY TO NASZE DZIEDZICTWO PRZETRWAŁO"

Kiedy późnym popołudniem na placu rozbrzmiewała muzyka, a mieszkańcy Kadzidła przygotowywali się na kolejne koncerty, można było odnieść wrażenie, że tego dnia spotkały się tu dwa światy. Jeden był współczesny — koncerty, światła, scena, zabawa, Turniej Wsi. Drugi miał pamięć znacznie dłuższą niż jedno pokolenie — kurpiowskie pieśni, stroje, język, chleb, fafernuchy, rękodzieło i opowieści przekazywane przez babki i dziadków. I właśnie ten drugi świat okazał się najważniejszy. Bo Kurpie to nie tylko miejsce na mapie. To pamięć ludzi, którzy wyjeżdżali, ale wracali. To język, którego nie chcą zapomnieć. To pieśń śpiewana przez tych, którzy mieszkają setki kilometrów od rodzinnych stron. To strój zakładany nie tylko na występ, ale także z dumy. To chleb, którym można podzielić się z drugim człowiekiem. A przede wszystkim — wspólnota.

Jak powiedziała pani wójt Anna Śniadach: „Nasza gmina to nie tylko miejsce na mapie. To przede wszystkim wspólnota ludzi, którzy potrafią działać, wspierać i wspólnie tworzyć przyszłość". W Kadzidle tę wspólnotę było widać na każdym kroku — w kościele, w dożynkowym korowodzie, na ulicach, na scenie, przy stołach i rękach tych, którzy kroili dożynkowy chleb.

Niedziela Kadzidlańska pokazała, że tradycja nie musi być muzealnym eksponatem. Może żyć, jeśli są ludzie, którzy chcą ją pamiętać, mówić nią, śpiewać i przekazywać dalej. A Kurpie wciąż mają ludzi, którzy tego chcą. ■

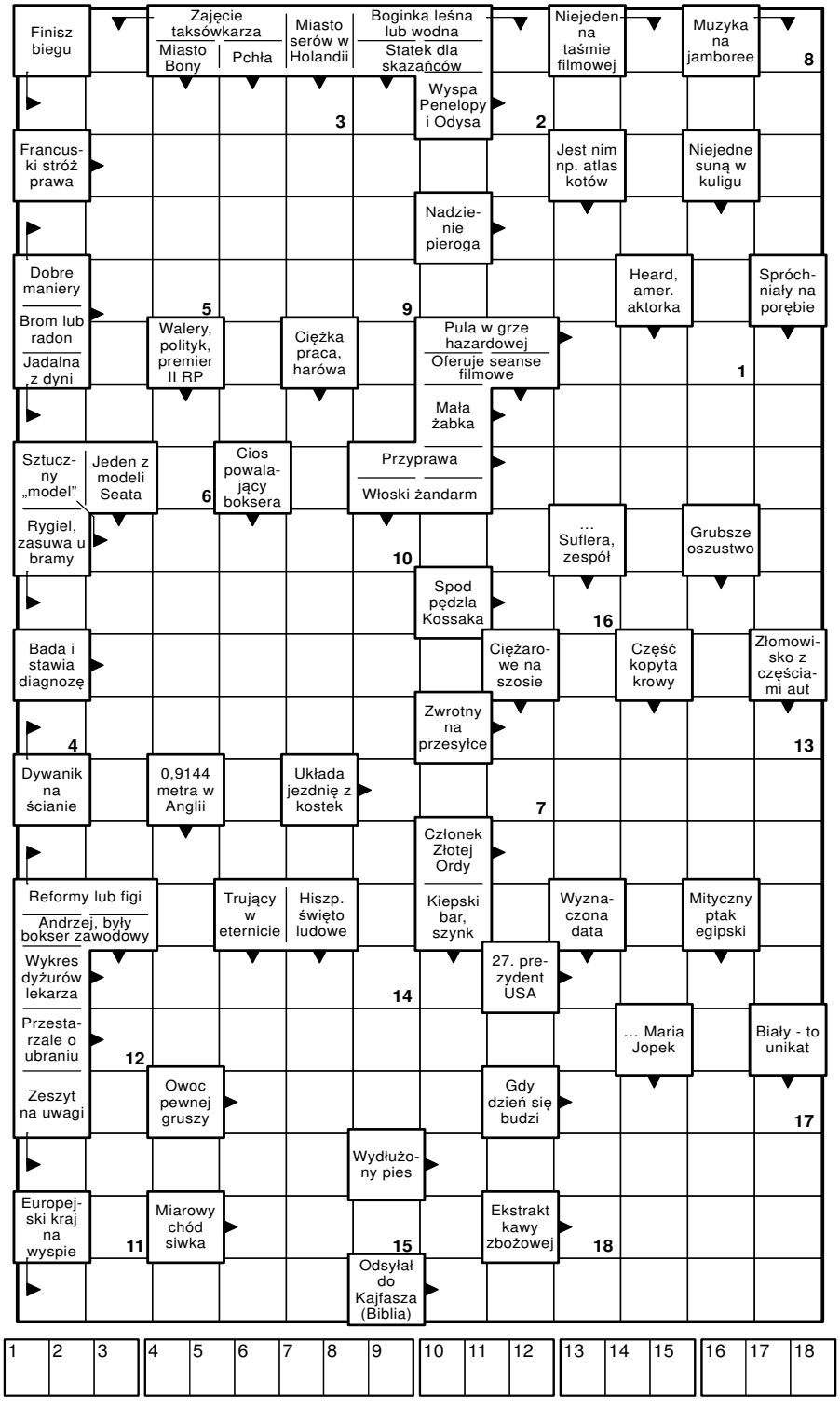
Leszek Wątróbski
Fot. autor

Pochód z wieńcami dożynkowymi ulicami Kadzidła

eprasa.pl 02021e7ffe

Krzyżówka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 8-9 WRZEŚNIA

Poziomo: EKONOM - AREAŁ - UDAWACZ - DRAPAK - OPUST - SKAKANIE - KRZAK - GRAMMY - ŁONO - FAŁDA - KARACZI - RATUSZ - OBAWA - PASTYLKA - DORIAN - LOCH - LIGIA - ZALICZKA - UMOWA - MIKKE - ARAMIS - STANGRET - TORT - MARAIS - KOREA - ATOMEK - TRĄD - NUTA - ZAKAZ - APARAT

Pionowo: KURSOR - KAPOTA - ISTOTA - KODAK - AVATAR - LEKTOR - NAPALM - RUSINI - KARETA - NOWAK - MIASTA - CMENTARZ - MAKARY - CZYNSZ - ARMADA - AZOIK - FIOK - LAUREAT - PERŁA - BALI - MATRONA - MENU - ZOŁZA - OGROM - AMUR - SKAND - WICI - WINIETA - PŁAT - KOALA - HAŁAS - SKAT

Hasło: Za chlebem ludzie idą

Uśmiechnij się!

Kobieta do mężczyzny:
– Znamy się już kilka lat, może porozmawiamy o naszej przyszłości?
– Myślę, że sztuczna inteligencja zyska na znaczeniu, upowszechnią się wycieczki w kosmos...
*****

W restauracji niezadowolony klient przywołuje kelnera:
– Ten obrus jest brudny. Proszę go wymienić!
– Nie mamy już czystych obrusów.
– To proszę odwrócić go na drugą, czystą, stronę.
– A czy szanowny pan myśli, że obrus ma trzy strony?
*****

Auto przejechało kurę. Kierowca zatrzymuje się, aby zapytać nadchodzącego Jasia:
– Jasiu to wasza kura?
– Nie, takich płaskich nie mamy.
*****

Mąż z żoną w kuchni. Za ścianą słychać krzyk sąsiada:
– Cholera jasna, ciamajdy, ruszać się! Nie po to tyle zarabiacie!!!
Mąż raptem doznaje olśnienia:
– Rany boskie – mecz! Zapomniałem!
*****

Jasiu pyta ojca szykującego się na polowanie:
– Tato, dlaczego ty się boisz zajęcy?
– Wcale się nie boję.
– To dlaczego zabierasz ze sobą strzelbę i psa?
*****

Zima, ośnieżone górskie stoki. Facet rusza z góry, odbija się kijkami i jedzie na rympał. Nagle podskakuje na muldzie, obraca go, leci w powietrzu, w tumanie śniegu wali z impetem prosto w drzewo. Kijki w jedną stronę, narty w drugą, gość totalnie rozwalony, zęby wybite, krew leci z nosa.
Otwiera nieprzytomne oczy, wciąga głęboko górskie powietrze i mówi:
– No i co. I tak lepiej niż w pracy!
*****

Dwaj policjanci obserwują helikopter.
– Ty, Franek! Dlaczego ten helikopter od kwadransa wisi nieruchomo w powietrzu?
– Bo ja wiem?... Może skończyło mu się paliwo?

eprasa.pl 02021e7ffe

eprasa.pl 02021e7ffe

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Autoserwis Klion szuka ślusarzy-mechaników. Firma o stabilnej długiej historii. Praca w przyjaznym kolektywie. **Wypłata od 1200 do 3500 euro, procent od wykonanych prac, do 50 proc.** Kontakt: +370 685 040 80, info@klion.lt.

NAPRAWIAMY
- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Bezpłatna (finansowana przez państwo) dzienna pomoc społeczna w domu w rejonie wileńskim.
www.sidabronamai.lt, tel. +370 670 068 68

18, 19, 20 września
ZAPRASZAMY NA TRADYCYJNĄ JESIENNĄ WYSTAWĘ-KIERMASZ
„Lietuvos žiedai"
w OGRODZIE BOTANICZNYM Uniwersytetu Wileńskiego
Vilnius, ul Kairėnų 43, tel. +370 689 17 442

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE, NA DREWNO, PORĘBY, ZIEMIĘ, ZAGRODY W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las (do 16 000 € za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

KURIER WILEŃSKI Prenumerata 2026
Na kolejny miesiąc trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)
Na miesiąc 10,00 €
Na 3 miesiące 28,00 €
Wydanie magazynowe (kod 0172)
Na miesiąc 4,00 €
Na 3 miesiące 11 €
Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)
Na miesiąc 9,00 €
Na 3 miesiące 25,00€
Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne
Na miesiąc 20 €
Wydanie magazynowe
Na miesiąc 10 €

„Kurier Wileński" można zaprenumerować:
- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Informacja pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

UM UTENOS MĖSA
SKUPUJEMY BYDŁO
- W całej Litwie
- Płacimy od razu
- Dogadujemy się szybko i łatwo

+370 620 33544
NAJWIĘKSZA RZEŹNIA W KRAJACH BAŁTYCKICH

TOWARY ELEKTRYCZNE:
- Anteny
- Odbiorniki
- Narzędzia
- Pulpity
- Głośniki
- Przewody
- Akumulatory

www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

eprasa.pl 02021e7ffe

TVP WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 „Żubr Pompik"
07.20 „ALCHEMIK"
07.35 „Pożyteczni.pl"
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani"
08.25 „Ukryte skarby"
08.45 „Rozmowy (nie)wygodne"
09.15 „Reportaż"
09.35 „Było, nie minęło"
09.55 „Z Historią na Ty"
10.15 „Całkiem niezła historia"
10.30 „Gra słów. Krzyżówka"
10.55 „Słownik polsko@polski"
11.20 „Żubr Pompik"
11.30 „ALCHEMIK"
11.45 „Anna Dymna – spotkajmy się"
12.10 S. „M jak miłość"
13.00 S. dok. „Historie wileńskie"
13.30 Info Wilno
13.40 „Rozmowa Dnia"
13.55 „Wieczny tułacz" film dok.
14.45 „Daję słowo"
15.30 „Astronarium"
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 „ALCHEMIK"
16.35 S. „Klan"
17.00 S. „Barwy szczęścia"
17.25 „Info Portal"
17.35 „Gra słów. Krzyżówka"
18.00 S. „Za marzenia"
18.45 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca"
19.00 Info Wilno
19.25 „Studio Wilno"
19.45 S. „Na sygnale"
20.10 „Portrety wileńskie"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.05 S. „Komisarz Alex"
21.50 „Kobiety w drodze"
22.15 S. „M jak miłość"
23.00 „Rozmowa Dnia"
23.15 S. dok. „Historie wileńskie"
23.40 „Portrety wileńskie"
23.55 Info Wilno
00.20 „Studio Wilno"
00.40 „Było, nie minęło"
01.05 S. „Za marzenia"
01.50 „Program informacyjny"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo"
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości"
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu"
9.45 S. „Schnell ermittelt"
10.35 S. „Emeryci na tropie"
11.25 S. „Doc Martin"
12.15 „Zgaduj i zgaduj"
12.45 „Kto i dlaczego?"
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy"
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości"
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo"
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic"
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij"
18.00 „Kto i dlaczego?"
18.30 Ważna godzina
19.30 „35 lat milczenia. Jak strzegliśmy wolności" 20.0 „Ośmiornica"
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program humorystyczne
22.30 S. „Obsesja Eve"
23.15 S. „Fargo"

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry"
7.00 S. „Pani chłopka"
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
9.00 S. „Świeża krew"
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości"
11.00 S. „Odległe miasto"
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
13.00 „Bogacz i biedaczka"
14.00 S. „Pułapka miłości"
15.00 S. „Bajka nocy"
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet: El Nuevo Imperio"
17.30 „Dobry wieczór, Litwo"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 „Poważne sprawy"
20.00 „Za czy przeciwko?"
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach"
21.30 Wiadomości
22.30 „Bliźniak" thriller
00.50 S. „FBI"

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Kalendarz ogrodnika"
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Kocham Litwę
15.05 LRT OPUS Pełnia Księżyca
15.35 S. dok. „Niezwyciężalni"
16.00 „1000 cudów świata" film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo"
18.30 Gen ciekawości
18.40 Mistrzostwa Świata FIBA w koszykówce kobiet
20.50 S. dok. „Niezwyciężalni"
21.15 „Wszystkie odcienie światła" dramat
23.20 Gen ciekawości
23.30 S. „Marie Antoinette"

6.00 „Świat według kobiet"
7.00 „KK2"
8.30 „BEZ TABU"
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej"
10.00 S. „W wirze miłości"
11.00 S. „Komisarz Rex"
12.00 S. „Związani przeznaczeniem"
14.30 S. „Dzikie pszczoły"
15.00 „Simpsonowie"
16.00 „Wiadomości TV3"
16.27 „Pogoda TV3"
16.30 „Pomoc TV"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „BEZ TABU"
20.00 „Gliny"
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3"
22.30 Mecze turnieju koszykówki „London Lions Invitational"
00.30 „Ambulans" film fab.

6.00 „Moja kuchnia najlepsza"
7.30 S. „Realna mistyka"
8.30 S. „Hudson & Rex"
9.30 S. „Kod"
10.30 S. „Mentalista"
11.30 S. „Akademia policji"
12.30 S. „911"
13.30 „Moja kuchnia najlepsza"
15.00 „Poniżej pokładu"
16.00 S. „Kod"
17.00 S. „Mentalista"
18.00 S. „CSI. Nowy York"
19.00 S. „S.W.A.T."
20.00 S. „Kobra"
21.00 „Overdose" thriller
23.25 „Elektra" film fab.
01.20 S. „S.W.A.T."z

lrytas.tv

06.00 S. „Stary"
07.30 Litwa na żywo.
08.00 Sad i ogród
08.30 S. „Litewski kocioł"
09.30 Rozmowy nad morzem
10.30 „Dotknięci przez Žalgiris" film dok.
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Rozmowy nad morzem"
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary"
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Pytanko
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary"
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja "
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

6.00 S. „Chicago Fire"
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
10.00 „Sprzątacze domowi"
11.00 „O nas i rodzinie Kazlauskasów"
13.00 S. „Domek szczęścia"
14.00 „Dron"
15.00 „Chicago Fire 3"
17.00 S. „Kobra"
19.00 „Skazani" dramat
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
21.00 „Nieniszczalni 3" dramat
22.45 S. „Yellowstone"

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Zatraceni w miłości"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Leila"
10.00 „Pierwsze randki"
11.00 S. „Górscy ratownicy"
12.00 S. „Rezydent"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Specjalistka"
15.00 S. „Anupamaa"

eprasa.pl 02021e7ffe

15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Signora Volpe”
22.50 S. „Specjalistka”
23.55 S. „Grzesznica”

TVP 1

06.55 S. „Akacjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.55 „ Niezwykła Australia” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akacjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.30 S. „Czas niedokonany”
00.25 S. „Gra z Cieniem”

TVP KULTURA

07.15 „Niedziela z...”
08.00 „Informacje kulturalne”
08.25 S. „Rawhide”
09.30 „Tamte lata, tamte dni”
10.00 S. „Polskie drogi”
12.00 „Szczęśliwy brzeg” dramat.
14.05 S. dok. „Reżyserzy”
15.05 S. „Alternatywy 4”
16.15 „Ucieczka z kina "Wolność"” film fab.
17.55 S. „Kolumbowie”
19.00 „Kulturalni”
19.55 S. „Rawhide”
21.05 „Zakochani w Rzymie” film fab.
23.05 „Szabla od komendanta” film fab.
01.05 „Pianistka” dramat.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Życie nad rozlewiskiem”
14.50 „Luftwaffe 39: Zbrodnia nieukarana” film dok.
15.35 „Rzecz Polska”
15.50 „Słowo daję!”
16.00 „Serwis Info”
16.10 „Zakochaj się w Polsce”
16.35 „Słownik polsko@polski”
17.00 „Tamte lata, tamte dni”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Tańcząca ze światem”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Ekspedycja”
00.20 Panorama

TVP HISTORIA

06.50 „Był taki dzień”
06.53 „Fake czy historia?”
07.25 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Było, nie minęło”
09.25 S. „Dom”
11.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
11.55 „Port Wojenny Gdynia 1923–1939” film dok.
12.30 „Świat smaków, zapachów i kolorów Fani”
13.25 „Ex Libris”
13.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
13.50 „Portrecista” film dok.
14.45 „W Polskę jedziemy”
15.05 S. „Dom”
16.45 „Poczet Wielkich Hetmanów”
17.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
18.35 S. „Wojenne dziewczyny”
19.20 „Buntowniczka nie z wyboru” film dok.
20.10 „Koło historii”
20.45 „Flesz historii”
21.05 S. „Zatoka szpiegów”
21.50 „Jak orły” film dok.
22.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
22.55 „Mateczki”
23.45 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
00.05 S. dok. „Sensacje XX wieku”

TRWAM

00:05 Świadectwo drogi. Stefan Kardynał Wyszyński
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Sanktuaria polskie
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Bóg z nami
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 János Esterházy. Niewymazana historia
07:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08:00 Po stronie prawdy
08:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Słowo życia
09:40 Dzielna niewiasta
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Na zdrowie
10:20 Bóg z nami
10:30 Muzyczne chwile
10:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:25 Myśląc Ojczyzna
12:35 Przyroda i ludzie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Wykłady naukowe
13:50 Mateczniki Polskości
14:00 Tu był Prymas Kardynał Wyszyński w Studzienicznej
14:20 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Brygada Świętokrzyska
16:00 Po stronie prawdy
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17:35 Sól ziemi
18:05 Akademia prolife
18:15 Muzyczne chwile
18:30 Odpowiedzialni za Kościół
18:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Głos serca
23:45 Miłość większa niż strach

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

eprasa.pl 02021e7ffe

TVP WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 „Supełkowe ABC"
07.40 „Imbir i Cytryna"
08.05 „Okrasa łamie przepisy"
08.30 „Mazurki nad Wisłą"
08.55 „100 pytań do..."
09.40 „Było, nie minęło"
10.05 „Z Historią na Ty"
10.25 „Całkiem niezła historia"
10.35 „Gra słów. Krzyżówka"
11.00 „Moda na język polski"
11.20 „Supełkowe ABC"
11.50 „Kobiety w drodze"
12.15 S. „Warto kochać"
13.00 S. dok. „Historie wileńskie"
13.30 Info Wilno
13.40 „Rozmowa Dnia"
13.55 „Dancing with the Russian Bear – Taniec z rosyjskim niedźwiedziem" film dok.
14.45 „Reportaż"
15.05 „Europa da się lubić"
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 „Baśnie i bajki polskie" film anim.
16.35 S. „Klan"
17.00 S. „Barwy szczęścia"
17.25 „Info Portal"
17.35 „Gra słów. Krzyżówka"
18.00 S. „Na dobre i na złe"
18.45 „Notacje"
19.00 Info Wilno
19.25 „Studio Wilno"
19.45 S. „Na sygnale"
20.10 „Kresy (nie)znane"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.05 „Carte blanche" film fab.
22.45 „Kryminalna Wileńszczyzna"
23.00 „Rozmowa Dnia"
23.10 S. „Ojciec Mateusz"
23.55 S. dok. „Historie wileńskie"
00.20 Info Wilno
00.45 „Studio Wilno"
01.05 „Było, nie minęło"
01.30 S. „Na dobre i na złe"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo"
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości"
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu"
9.45 S. „Schnell ermittelt"
10.35 S. „Emeryci na tropie"
11.25 S. „Doc Martin"
12.15 „Zgaduj i zgaduj"
12.45 „Kto i dlaczego?"
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy"
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości"
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo"
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic"
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij"
18.00 „Kto i dlaczego?"
18.30 Ważna godzina
19.30 „1000 cudów świata" film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
23.00 S. „Rozszczep podniebienia"
23.50 S. „Climax"

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.
„Tom i Jerry"
7.00 S. „Pani chłopka"
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
9.00 S. „Świeża krew"
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości"
11.00 S. „Odległe miasto"
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
13.30 „Nie przy zdrowych zmysłach"
14.00 S. „Pułapka miłości"
15.00 S. „Bajka nocy"
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet: El Nuevo Imperio"
17.30 „Dobry wieczór, Litwo"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 Muzyczni detektywi
21.00 „Twisters" thriller
23.25 „Rebelia" thriller

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Granica"
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Dzień kultury
13.30 „Pociągnięcia za portret państwa"
14.00 „Litwin w sercu"
15.00 Euromaxx
15.35 S. dok. „Niezwyciężalni"
16.00 „1000 cudów świata" film dok.
17.00 Bez maski
17.45 Przeznaczenie
18.30 „35 lat milczenia. Jak strzegliśmy wolności"
19.00 „Ośmiornica"
19.30 Culture XRay
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Ślepa wierzba i śpiąca kobieta" film anim.
23.15 Euromaxx
23.30 S. „Marie Antoinette"

6.00 „W świecie zwierząt"
6.30 „Zrób sam"
7.00 „Gliny"
8.30 „BEZ TABU"
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej"
9.30 S. „W wirze miłości"
11.00 S. „Komisarz Rex"
12.00 S. „Związani przeznaczeniem"
14.30 S. „Dzikie pszczoły"
15.00 „Simpsonowie"
16.00 „Wiadomości TV3"
16.27 „Pogoda TV3"
16.30 „Pomoc TV"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „Piękna i Bestia" film anim.
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3"
22.30 Mecze turnieju koszykówki „London Lions Invitational"
00.30 „World Trade Center" dramat

BTV

6.00 „Moja kuchnia najlepsza"
7.30 S. „Realna mistyka"
8.30 S. „Hudson & Rex"
9.30 S. „Kod"
10.30 S. „Mentalista"
11.30 S. „CSI. Nowy York"
12.30 S. „911"
13.30 „Moja kuchnia najlepsza"
15.00 „Poniżej pokładu"
16.00 S. „Kod"
17.00 S. „Mentalista"
18.00 S. „CSI. Nowy York"
19.00 S. „Kobra"
21.00 „Piekarz" film fab.
23.10 „Overdose" thriller

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary"
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Trzymajcie się
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 „Rozmowy nad morzem"
15.00 „Lato na wzgórzu"
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Pyszne życie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary"
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Rozmowy nad morzem
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Wojownicy"

VIASAT

6.00 S. „Chicago Fire"
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
9.00 S. „Chicago Fire"
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
11.00 „O nas i rodzinie Kazlauskasów"
13.00 S. „Domek szczęścia"
14.00 S. „Dron"
15.00 „Chicago Fire 3"
17.00 S. „Kobra 11"
19.00 „Skazani" dramat
21.00 „Gliny"
22.00 Historyczne wydarzenie sportowe
00.00 „Powrót do przyszłośc 2" film fab.

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Zatraceni w miłości"
8.00 S. „Niewidoma"

eprasa.pl 02021e7ffe

9.00 S. „Leila”
10.00 „Pierwsze randki”
11.00 S. „Górscy ratownicy”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa“
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Broadchurch”
22.55 S. „Specjalistka”
00.00 S. „Backstrom”

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 „Serwis Info”
09.20 „Okrasa łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Piękno i uwodzenie w przyrodzie” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akacjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Konflikt”
22.30 S. „Okruchy losu”
00.40 „Depresja gangstera” komedia

TVP KULTURA

07.10 „Dobry tytuł”
07.50 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
08.20 S. „Rawhide”
09.25 „Tamte lata, tamte dni”
10.05 S. „Kolumbowie”
11.10 „Amerykański świat podziemia” film fab.
13.00 „Autor Solaris” film dok.
14.10 „W Polskę idziemy...”
15.20 „Chopin. Pragnienie miłości” dramat.
17.55 S. „Kolumbowie”
19.05 „Tygodnik Kulturalny”
19.55 S. „Kroniki Sherlocka Holmesa”
21.05 „Nostalgia” film fab.
23.15 S. „Pitbull”
00.20 „Zakochani w Rzymie” film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Jak żyje las...”
07.50 „Polacy Światu”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.35 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Chichot losu”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
16.00 Serwis Info
16.10 „Polskie Parki Narodowe”
16.40 „Pięknie przyprawiONA”
17.00 „Generał Polskich Nadziei”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Stacja Arktyka”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Echo serca”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „Szansa na sukces”

TVP HISTORIA

07.20 „Był taki dzień”
07.25 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Arsenał”
09.05 „Flesz historii”
09.25 S. „Dom”
11.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
11.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.05 S. dok. „Królowe, które zmieniły świat”
12.50 „Od stepów Kubania po Niepodległość” film dok.
13.50 „Adam Strzembosz. Pierwszy Sędzia Rzeczypospolitej” film dok.
14.50 „Dom – tak powstawał serial”
15.05 S. „Dom”
16.30 S. dok. „Polskie 100 lat”
16.55 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Wojenne dziewczyny”
19.15 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.25 S. dok. „Wojownicy czasu”
19.55 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
20.50 „Koło historii”
21.20 „Polowanie na ćmy” dramat
23.15 S. dok. „Historia w postaciach zapisana”
01.10 S. dok. „Galeria Widmo”
01.20 S. dok. „Sensacje XX wieku”

TRWAM

00:50 Muzyczne chwile
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Odpowiedzialni za Kościół
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Przetrwaliśmy
06:30 Wyzwolenie
07:15 Władysław hr. Zamoyski – Pan z Wielkopolski – Władca Tatr
08:20 W męce Mojej szukaj siły i światła
08:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:40 Słowo życia
09:45 Polska Fatima
10:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10:35 Święty na każdy dzień
10:45 Jestem mamą
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:00 Naszym powołaniem jest świętość
12:25 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
12:35 Natura et Homo
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Śladami s. Heleny Majewskiej
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Drzwi do lasu
15:55 Słowo życia
16:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16:20 Mocni w Wierze
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Natura Obiektywnie
17:40 Post Scriptum
18:05 W sądeckiej krainie
18:30 Łączy Nas Historia
18:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Westerplatte Młodych
20:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20:30 Historie Starego Testamentu
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Droga do świętości

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

eprasa.pl 02021e7ffe

TVP WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 „Domisie”
07.40 „Rok w ogrodzie”
08.00 „Jak smakuje Polska?”
08.30 „Weterynarze z sercem”
09.00 „Wiernie ciebie będziem strzec...” film dok.
09.50 „Notacje”
10.05 „PROGRAM DLA DZIECI”
10.20 „Pierścień i róża” komedia
10.50 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
11.15 „Daję słowo Maciej Orłoś”
12.00 „Kultowe rozmowy”
12.25 „Plebania”
13.10 „Ryszard Szurkowski wyścig przez życie” film dok.
14.10 „Polonia 24. Tygodnik”
15.10 „Komisarz Alex” kryminał
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Ojciec Mateusz” kryminał
17.05 „Polskie Parki Narodowe” film dok.
17.30 „Haszta-gi tygodnia”
18.10 „Czas honoru”
19.00 Info Wilno
19.15 „Ewangeliarz Litewski”
19.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.00 „Przegląd Wileński”
20.10 „Jeden dzień z życia”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „To jest grane”
21.30 „The Voice of Poland”
22.35 „Program rozrywkowy”
22.45 „The Voice of Poland”
23.40 Info Wilno
00.00 „Ryszard Szurkowski wyścig przez życie” film dok.
01.15 „Pożyteczni.pl”
01.40 „Program informacyjny”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Bóg Wody. Robertas”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „I gdzie dalej?”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 „Parenthood” film dok.
13.00 „Światowe zagadki z lotu ptaka” film dok.
13.50 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Granica
17.30 Chleba i igrzysk
18.30 Wiadomości
19.00 Gdy nastał Dzień X
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę“
22.40 „Matka v trapu“ komedia
00.15 „Ślepa wierzba i śpiąca kobieta“ film anim.

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Wyobraź sobie” komedia
11.05 „Małolaty ninja wracają” komedia
12.55 „Ślubne wojny“ komedia
14.40 „Sztuczna inteligencja“ dramat
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Program muzyczny
22.00 „Człowiek z Toronto” komedia
00.15 „Brudny szmal” komedia

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.30 „Złoty umysł”
8.40 Gen ciekawości
9.00 „Encyklopedia Gustava”
9.30 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
10.00 „Co słychać, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis. Historie życia Białorusinów mieszkających na Litwie”
11.00 Jesteśmy z Ukrainy
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 W sercu Litwin
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 Pociągnięcia za portret państwa.
16.00 „Euromaxx”
16.30 Dzień kultury
17.00 Mistrzostwa Europy FIBA 3x3
17.25 Mistrzostwa Świata FIBA w koszykówce kobiet
19.30 Tomas Venclova na Targach Książki w Wilnie 2020
20.00 To jest kino
20.30 Panorama
21.00 Euromaxx
21.15 Mistrzostwa Europy FIBA 3x3
22.45 „Zapiski z Toskanii“ dramat
00.30 S. „Puaro“

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Szybkie i proste przepisy Jamiego”
11.00 „Lepiej za mniej”
11.30 „Dynastia wilków z Yellowstone” film dok.
12.45 „Sekrety równika“ film dok.
14.00 „Percy Jackson: Morze potworów” film fab.
16.00 „Najzabawniejsze domowe nagrania w Ameryce“
17.00 Puchar Burmistrza Wilna
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „galvOK“
22.00 „Przymierze“ thriller
00.35 „Zaułek koszmarów“ dramat

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardów”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „Policja 24/7”
15.00 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.00 „Tajemniczy chłopak”
17.00 S. „Akademia Policyjna”
18.00 „Kuchenne koszmary”
19.00 s. „Policja wodna”
21.00 „Zamach” film fab.
22.45 „Piekarz” film fab.

lrytas.tv

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Wartościowe spotkania” film dok.
08.30 „Cząsteczka Litwy” film dok.
09.00 „Wojownicy”
09.30 Chcę pracować
10.00 „Nasze miasta”
11.00 Pytanko
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 „Dziś bierze”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Życie należy do ciebie”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Pyszne życie
19.00 Rozmowy nad morzem
20.00 Wiadomości
20.30 „Oblubienica diabła” film fab.
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

06.15 „Piekielna droga”
7.20 „Podróżujące domy“
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Rok w dziczy”
12.00 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazynowe wojny”
17.30 „Wyspy Dziewicze. Nowa Zelandia”
19.00 Mecze turnieju koszykówki Satchel Cup
21.30 „Gaz do dechy”
22.30 „Nagrody M.A.M.A.”

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Skarb“
11.00 S. „Mistrzo-

eprasa.pl 02021e7ffe

wie zbrodni"
13.00 S. „Don Matteo"
15.40 S. „Wspaniały wiek"
17.10 S. „Imma Tataranni"
19.45 S. „Krok do nieba"
21.00 S. „Annika"
23.00 S. „Szczęśliwa dolina"

TVP 1

06.25 Wykrywacz kłamstw
06.50 Pytanie dnia
07.20 „Balans bieli"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.40 „Rok w ogrodzie"
09.05 „Rok w ogrodzie Extra"
09.20 „Pełnosprawni"
09.55 S. „Ranczo"
10.50 S. „Felicita"
12.20 S. „Ojciec Mateusz"
13.10 „Dobre strony"
13.30 „Gwiazdy w południe"
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 Rolnik szuka żony
17.00 Zaraz wracam
18.00 „Teleexpress"
18.00 Piłka nożna
18.30 S. „Ojciec Mateusz"
19.40 „Jaka to melodia?"
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia"
21.25 S. „Komisarz Alex"
22.25 „Ministerstwo Niebezpiecznych Drani" film fab.
00.35 „Brudny Harry" film fab.

TVP KULTURA

07.05 „Soliści Lucerne Festival Orchestra"
08.20 „Pies" film fab.
09.05 „Gdzie jest Anna Frank" film anim.
10.55 S. „Kosmos 1999"
12.00 „Wspólny krok czyli Pawilon Tańca w Warszawie"
12.35 S. dok. „Hollywoodzki remake"
13.40 „Dwa księżyce" film obycz.
16.10 „Alternatywy 4" komedia
17.25 „Tamte lata, tamte dni"
18.10 „Amerykański świat podziemia" film fab.
20.00 „Gala baletowa z Teatru Wielkiego"
23.00 „Wielkie oczy" film obycz.
01.00 „Nostalgia" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Kulturalni"
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.20 „Podróże z historią"
12.45 „Muszelki Wigier 2026"
13.40 „Podróż za jeden uśmiech"
14.15 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka"
14.45 S. „Echo serca"
15.35 S. „Na sygnale"
16.35 „Okrasa łamie przepisy"
17.05 „Europa da się lubić"
17.50 „Teleexpress"
18.25 S. „M jak miłość"
19.20 S. „Alternatywy"
20.20 Powstanie Warszawskie dzień po dniu
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Zatoka szpiegów"
23.05 „Daję słowo"
00.00 „Stawka większa niż życie"

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień"
07.28 „Sprawdzamy"
07.45 „Ex Libris"
08.05 S. dok. „Ludzie i maszyny"
09.30 „Flesz historii"
09.50 „Było, nie minęło"
10.10 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
10.20 S. „Czarne chmury"
11.10 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej"
11.30 S. dok. „Odnaleźć Zaginione"
11.55 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
12.45 „Świat smaków, zapachów i kolorów Fani"
13.40 „Budowniczowie świata"
13.55 S. dok. „Magiczny Adriatyk"
14.50 „Flesz historii"
15.10 „Był taki dzień"
15.15 „Ex Libris"
15.35 „Po własnym pogrzebie" dramat
16.55 „Był taki dzień"
17.00 „O zwierzętach i ludziach" film dok.
17.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
18.05 S. dok. „Królowe, które zmieniły świat"
18.50 S. „Sława i chwała"
19.45 „Był taki dzień"
19.50 „Żwirko i Wigura. 15 dni chwały" film dok.
20.45 „Polacy w Bitwie o Anglię" film dok.
21.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
21.35 „Czeska mitologia" film dok.
22.20 „Ostatnia akcja" komedia
23.50 „Polowanie na ćmy" dramat
01.45 S. dok. „Historia w postaciach zapisana"

TRWAM

00:10 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
00:15 Muzyczne chwile
00:30 Regał
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Łączy Nas Historia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Westerplatte Młodych
02:55 Święty na każdy dzień
03:00 Warto zauważyć… w mijającym tygodniu
03:30 Historie Starego Testamentu
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:25 Wykłady naukowe
06:55 Muzyczne chwile
07:10 Muzeum Papiernictwa
08:00 Navigare Necesse est
08:25 Sól ziemi
08:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
09:00 Informacje dnia
09:15 Westerplatte Młodych
10:00 Maria Okońska – kobieta, która miała w sobie ogień
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:35 Słowo życia
11:40 Polski Punkt Widzenia
12:00 Kropelka radości
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć… w mijającym tygodniu
13:50 Sanktuarium Matki Bożej Płaczącej w La Salette
14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Dzielna niewiasta
16:15 Mateczniki Polskości
16:30 Wierzę w Boga
17:00 Orszak Dziejów
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Głos serca

Discovery CHANNEL

7.00 „Jak to jest zrobione?"
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek"
10.00 „Najlepszy garaż"
12.00 „Warsztat naprawczy"
13.00 „Legendarne motocykle"
14.00 „Niezwykłe samochody"
16.00 „Program o przetrwaniu"
18.00 „Alaska"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Złota gorączka"
23.00 „Nadzy i przestraszeni"

eprasa.pl 02021e7ffe

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.45 „Kulto-
we rozmowy”
07.10 „Pierścień
i róża” komedia
07.50 „Zaczaro-
wany świat...”
08.05 „Rozmowy w
Mackiewiczówce”
08.35 „Prze-
gląd Wileński”
08.45 „Jeden
dzień z życia”
09.00 „Gen miło-
sierdzia” film dok.
09.50 „Notacje”
10.05 „Detek-
tyw Literka”
10.15 „Program
dla dzieci”
10.25 „Studio Raban”
10.50 „Moda na
język polski”
11.15 „Program”
13.05 „Jak sma-
kuje Polska?”
13.35 „Ewange-
liarz Litewski”
13.50 „Słowo
na niedzielę”
14.00 „Transmisja
Mszy Świętej”
15.15 „Piłka nożna
Betclic 1. liga”
17.50 „Prze-
gląd Wileński”
18.05 „Zaraz wracam”
18.55 „Europa da się
lubić nowe pokolenie”
20.30 „Program
informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „U Pana Boga
w Królowym Moście”
21.45 „Haszta-
gi tygodnia”
22.30 „Gabi Drze-
wiecka zaprasza”
23.15 „The Vo-
ice of Poland”
01.05 „Prze-
gląd Wileński”
01.20 „PRZEŻYJMY
TO JESZCZE RAZ”
02.20 „Program
informacyjny”

LRT TV

6.00 „Hymn Repu-
bliki Litewskiej”
6.02 „Spisek”
6.30 „Litwin w sercu”
7.00 „To jest kino”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli nie-
dzielne”
8.30 „Żyć na wsi
jest dobrze”
9.00 „Kalendarz
ogrodnika”
9.30 „Notatki
przyrodnika”
10.00 „Encyklo-
pedia Gustavo”
10.30 „Litewskie
dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Ma-
roko. Kraina barw”
12.00 S. dok.
„Mammals”
12.50 „Magiczne
koło” film dok.
13.40 S. „Astrid i
Raphaëlle: Krymi-
nalne geniuszki”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Historycz-
ni detektywi
17.00 Wieczór z Au-
driusem Giržadasem
18.00 Rowe-
rowe show
18.30 Wiadomości
19.00 Okno
na władzę
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „La favo-
rita 1922“
21.55 „Polegaj na
mnie“ dramat
24.00 „Climax”
dramat

6.00 „LEGO Masters“
6.55 S. anim.
9.00 „Pociąg“ film fab.
10.55 „Rycerze
Zodiaku” film fab.
13.10 „Ja, szpieg”
komedia
15.10 „Nigdy nie jest
za późno“ komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Gwiezd-
ne duety“
22.10 „Pszcze-
larz” thriller
00.20 „Anatomia
strachu” thriller

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Repu-
bliki Litewskiej”
6.02 „Dzień kultury”
6.30 „Euromaxx”
7.00 „Detekty-
wi historii”
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 S. anim.
„Smerfy“
8.35 S. anim „Bluey“
9.00 Droga
9.30 „Wiara i życie”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 Menora
11.00 „Tworzenie
Čiurlionisa... 150
lat K. Čiurlionisa”
11.30 Wejście
wzbronione
12.00 Święto Od-
pustu w Szydłowie
(Šiluva). Transmisja
Mszy Świętej na żywo
13.45 S. „Het-
ty Feather“
14.15 Mistrzostwa
Europy FIBA 3x3
17.30 Kocham Litwę
19.05 Chleba i igrzysk
20.00 Mistrzostwa
Europy FIBA 3x3
21.00 Mistrzostwa
Świata FIBA w
koszykówce kobiet
23.30 S. „Poirot
Agathy Christie“

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim.
„Simpsonowie”
9.00 „La Ma-
istas. Italia”
10.00 „Świat we-
dług kobiet”
11.00 „Zagro-
da marzeń”
12.00 „Tajemnice
dzikiej Azji ” film dok.
13.10 „Sekrety
równika“ film dok.
14.20 „Kimberley:
Dziki Zachód Au-
stralii“ film dok.
15.30 „Antoni Po-
rowski: nie ma jak
w domu“ film dok.
16.30 „Stanley
Tucci: W poszu-
kiwaniu włoskich
smaków” film dok.
17.30 „Ile kosztuje
każda sztuka?“
18.30 „Wiado-
mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Najbardziej
błogosławieni
w narodzie“
21.00 „Rambo: Ostat-
nia krew“ film fab.
23.10 „Furia“ film fab.

6.00 „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko
na Alasce”
8.00 „Szlakami
partyzanckimi
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardu”
11.00 „Wyścig
dookoła świata”
12.00 S. „Aku-
mulatory”
13.00 „Lotnisko
na Alasce”
14.00 „Policja 24/10”
15.00 „Będziemy
zarabiać pieniądze”
16.00 „Tajemni-
czy chłopak”
17.00 S. „Akade-
mia Policyjna”
18.00 „Orły lombardu”
18.30 TOPLYGA Mi-
strzostwa piłki nożnej
„Sūduva“ – „Žalgiris“
21.00 „ Pomiędzy
nami góry” dramat
23.15 „Zamach”
film fab.

lrytas.tv

06.00 S. „Azja”
08.00 „Biblioteka i
człowiek” film dok.
08.30 „Echa kultury li-
twakowskiej” film dok.
09.00 Dziś bierze
10.00 Pyszne życie
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 Koncert
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia
mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie
koszykówki
19.00 TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzi-
na z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

06.10 S. dok.
„Rok w dziczy”
7.20 „Podróżu-
jące domy“
9.30 „Haczyk na
jednym końcu”
10.00 „Zwiadow-
ca przeszłości”
10.30 „Egaz
do dechy”
11.00 „Wszystko
jest mierzone”
11.30 „Wielka
Dziesiątka“
12.00 S. dok. „Najgor-
szy kucharz świata”
13.00 Piekielna droga
14.00 „Domy
warte miliony”
15.00 „W drodze z
Normanem Reedem”
16.00 „Wojny
magazynowe”
18.00 „Gwiaz-
dy lombardu“
18.30 „Pod pokładem“
19.00 Mecze tur-
nieju koszykówki
Satchel Cup
21.30 Formula 1
00.05 „Eskor-
ta” thriller

6.15 „Łapacz snów”
7.00 „Świat
ogrodników”
8.00 S. „Uczeń
Molphara”
9.00 S. „Skarb”
11.00 S. „Śledztwa
siostry Bonifacji“
11.00 S. „Mistrzo-
wie zbrodni“
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspa-
niały wiek”
17.25 S. „Ima

eprasa.pl 02021e7ffe

Tatarani"
19.55 S. „Krok do nieba"
21.00 „Tajemnice Brokenwood"
22.55 „Rodzinne rewolucje" komedia
01.15 S. „Annika"

TVP 1

06.25 „Sprawa dla reportera"
07.20 „Słownik polsko@polski"
07.50 „Słowo na niedzielę"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach"
09.00 „Tydzień"
09.30 „Pociąg do Polski"
10.05 S. „U Pana Boga w ogródku"
10.55 S. „Ojciec Mateusz"
11.55 S. „Komisarz Alex"
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.50 Dożynki Prezydenckie
15.15 Rolnik szuka żony
15.40 S. „Lalka"
17.00 „Zaraz wracam"
18.00 „Teleexpress"
18.35 „Daję słowo"
19.40 „Jaka to melodia?"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem"
22.25 S. „Rolnik szuka żony"
23.45 „Ostatnia szansa Harveya" film fab.

TVP KULTURA

07.00 „Porozmawiajmy o Gołasie"
07.25 „Kabaretowe Naj"
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne"
08.45 „Bajnutki – bajki piaskiem i dźwiękiem pisane"
09.00 „Liturgia prawosławna w Gorlicach"
10.05 „Sokrat" film dok.
10.40 „Przystań nad Biblią"
11.00 S. „Kroniki Sherlocka Holmesa"
12.05 S. „Kosmos 1999"
13.10 „Damy i Huzary"
15.10 „Wielkie oczy" film obycz.
17.05 „Alternatywy 4" komedia
18.15 „Niedziela z..."
19.15 „Zazdrość"
21.00 „Ojciec" dramat
22.45 „Porozmawiajmy szczerze"
23.25 „Tycjan – za zamkniętymi drzwiami" film dok.
00.40 „Ptak na półwyspie" film anim.
01.00 „Słońce" film anim.
01.15 „Jarocin – koncert na 40lecie zespołu Dżem"

TVP POLONIA

07.00 „Panorama "
07.30 „Rodzinka.pl"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
11.55 „UNESCO: Skarby Polski"
12.25 „Makłowicz w podróży"
12.55 „Między ziemią a niebem"
13.00 „Anioł Pański"
13.15 „Między ziemią a niebem"
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Piłka nożna"
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość"
19.20 „Kabaretomaniacy"
20.10 Lato z Radiem i Telewizją Polską
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex"
22.15 „Filip" film fab.
00.20 Kabaretowa Noc pod Gwiazdami

TVP HISTORIA

08.15 „Był taki dzień"
08.18 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
08.25 „Sprawdzamy"
08.40 „Z wieszaka historii"
09.35 „W duchu niezależności" film dok.
10.30 S. „Czarne chmury"
11.15 „Notacje"
11.30 S. dok. „Wojownicy czasu"
12.00 „Syreni śpiew" film dok.
12.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
13.15 „Największe wycieczkowce świata" film dok.
14.10 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny"
14.25 „Rzecz o Annie Dymnej" film dok.
15.10 „Flesz historii"
15.30 „Ostatnia akcja" komedia
17.00 „Związek Polaków w Niemczech" film dok.
17.55 „Historia jednej fotografii" film dok.
18.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
18.35 „Ex Libris"
18.55 S. „Sława i chwała"
19.50 „Myśliciele"
19.55 S. dok. „Nieznana wojna na Północy"
20.50 „Byłyśmy Pestkami" film dok.
21.40 „Polska i świat z historią w tle"
22.00 „Po własnym pogrzebie" dramat
23.20 S. „Boża podszewka"

TRWAM

00:00 Odpowiedzialni za Kościół
00:30 Trufle w Polsce
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Przełamując bariery
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Święty na każdy dzień
02:15 Rozmowy niedokończone
03:20 Muzyczne chwile
03:30 Manna z Nieba
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Polski Punkt Widzenia
05:40 Odpowiedzialni za Kościół
06:05 Matusia
07:00 Jestem mamą
07:15 Mocni w Wierze
07:40 Muzyczne chwile
07:50 Regał
08:15 Misja Szczecin – Madagaskar
08:45 Ocalić od zapomnienia
08:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
09:00 Słowo życia
09:05 Polski Punkt Widzenia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Polka
10:00 Prymas Stefan Wyszyński
10:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10:15 Manna z Nieba
10:25 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
10:30 Msza święta z Jasnej Góry
11:30 Z Zacisza na Syberię
12:00 Głos serca
12:45 Solidarność narodziny Wolności
13:00 Pielgrzymka Rodzin
15:00 Papież Polak do Rodaków
15:30 Muzeum 303
16:00 Wieś to też Polska
17:00 Informacje dnia
17:10 Koncert życzeń
17:50 Mateczniki Polskości
18:00 Natura et Homo
18:30 Sól ziemi
18:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Baśniowy teatr lalek
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Retrospekcja
22:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Mocni Jego mocą
23:30 Muzyczne chwile
23:45 Jak wygrać małżeństwo?

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
9.00 „Jak to działa?"
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
12.00 „Łowcy staroci"
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Program o przetrwaniu"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 02021e7ffe

TVP WILNO

06.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
06.55 „Przegląd Wileński”
07.05 „Zapomniani, odzyskani”
07.15 „HULAHOO Zabawa i sport”
07.20 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
07.30 „Operacja zdrowie”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.25 „Polskie Parki Narodowe” film dok.
08.50 „Haszta-gi tygodnia”
09.30 „Było, nie minęło”
09.55 „Z Historią na Ty”
10.15 „Całkiem niezła historia”
10.30 „Gra słów. Krzyżówka”
10.50 „Po polsku”
10.55 „Słownik polsko@polski”
11.25 „Detektyw Literka”
11.35 „HULAHOO Zabawa i sport”
11.45 „Kultowe rozmowy”
12.10 S. „M jak miłość”
12.55 „Odnaleźć Zaginione”
13.20 „Jesteśmy stąd”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Wiernie ciebie będziem strzec...” film dok.
14.50 „Kulturalni”
15.30 „Na Tropach Historii”
15.40 „Stacja Innowacja”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Detektyw Literka”
16.30 „Program dla dzieci”
16.35 „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Rycerze i rabusie”
18.45 „Jeden dzień z życia”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 „Na sygnale”
20.10 „Ewangeliarz Litewski”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 „Anna Dymna spotkajmy się”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Rozmowa Dnia”
23.10 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
23.35 „Jeden dzień z życia”
23.50 „Info Wilno”
00.15 „Studio Wilno”
00.35 „Było, nie minęło”
01.05 S. „Rycerze i rabusie”
01.50 „Program informacyjny”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program dyskusji
22.30 S. „Obsesja Eve“
23.15 S. „Fargo”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.30 S. „Świeża krew”
10.30 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet”
17.20 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważne sprawy”
20.00 „Od...do...”
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Last Vegas“ komedia
00.40 S. „FBI”

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Rowerowe show
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 Studio Aktualności LRT
12.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Koncert
15.00 Legendy
16.00 „1000 cudów świata“ film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 „1000 cudów świata“ film dok.
19.30 S. „Dekady Diany“
20.30 „Czego nie mówić”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Pisarz“ dramat
23.30 S. „Maria Antonina“

6.00 „Czary Kotryny”
6.30 „galvOK“
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
13.00 S. „Związani przeznaczeniem”
14.30 S. „Dzikie pszczoły”
15.30 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU“
20.00 „Vytaro ferma“
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Nieznajomy“ thriller
00.20 S. „Prawo i porządek“

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „Kuchenne koszmary”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 „Orły lombardu”
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej
21.00 „Ostatnia szansa” thriller
23.15 „Pomiędzy nami góry” dramat

lrytas.tv

05.00 „Rozmowy nad morzem”
05.30 „Wojownicy”
06.00 Pyszne życie
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Litewski kocioł”
9.30 TV Wolność
10.30 „Dotknięci przez Žalgiris“ film dok.
11.30 24/7
12.30 „Pytanko”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Tv Wolność
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

05.00 S. „Chicago Fire”
06.55 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „O nas i rodzinie Kazlauskasów”
13.00 S. „Domek szczęścia”
13.30 Formula 1
14.00 „Dron”
15.00 S. „Chicago Fire”
17.00 „Kobra”
19.00 „Skazani”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Dzień Niepodległości” dramat
23.15 „Don't Let Go” dramat

6.00 S. „Kakao”

eprasa.pl 02021e7ffe

7.00 S. „Zatraceni w miłości"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Leila"
10.00 „Pierwsze randki"
11.00 S. „Górscy ratownicy"
12.00 S. „Rezydent"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Specjalistka"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 „Pierwsze randki"
19.00 S. „Rezydent"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Komisarz Dupin"
22.50 S. „Specjalistka
23.55 „Tajemnice Brokenwood"

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Studio Raban"
09.00 „Serwis Info"
9.20 „Zaraz wracam"
10.00 S. „Ranczo"
11.00 S. „Komisarz Alex"
12.00 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 Rok w ogrodzie Extra
13.50 „Natura w Jedynce"
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 „Serwis Info"
16.10 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 S. „Klan"
19.40 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Felicita"
21.55 „Być jak czterdziestolatek" spektakl
22.55 „Być jak czterdziestolatek"
23.25 „Oliver Stone wieczny outsider" film dok.

TVP KULTURA

07.10 „Kolekcja"
07.20 „Kulturalni"
08.15 „Koniec babiego lata" film fab.
09.20 „Tamte lata, tamte dni"
10.00 S. „Kolumbowie"
11.10 „Chopin. Pragnienie miłości" dramat
13.20 „Na kredyt" film obycz.
14.00 S. dok. „Hollywoodzki remake"
15.05 S. „Kosmos 1999"
16.05 „Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową" dramat
18.00 S. „Kolumbowie"
19.15 „Dobry tytuł"
19.55 „Rawhide" western
21.00 „Gdyby ulica Beale umiała mówić" film fab.
23.10 „Ojciec" dramat
00.55 „Tycjan – za zamkniętymi drzwiami" film dok.
02.10 „Jeźdźcy sprawiedliwości" dramat

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Po nasemu. Tożsamość mazurska"
08.00 Gwiazdorska kuchnia Ani
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.30 „Zaginione? Ocalone?"
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka"
14.50 S. „Zmiennicy"
16.00 Serwis Info
16.10 „100 pytań do..."
17.00 S. „Zaraz wracam"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 „Gra słów. Krzyżówka"
18.30 „Teleexpress"
18.50 „Teleexpress Extra"
19.15 „Słownik polsko@polski"
19.45 „Panorama"
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Wojenne dziewczyny"
22.15 S. „Dom"
23.45 Moje przeboje
00.15 Panorama

TVP HISTORIA

07.05 „Był taki dzień"
07.09 „Słownik polsko@polski"
07.35 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
07.40 „Było, nie minęło"
09.15 S. „Dom"
10.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
11.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
11.40 „Na północ od piekła" film dok.
12.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
12.45 S. dok. „Magiczny Adriatyk"
13.35 „Był taki dzień"
13.40 S. dok. „Rezydencje królewskie"
14.25 „Poczet Wielkich Hetmanów"
14.45 „Ex Libris"
15.05 S. „Dom"
16.40 „Koło historii"
17.05 S. dok. „Sensacje XX wieku"
18.45 S. „Wojenne dziewczyny"
19.30 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu"
19.40 „Tajemnice Enigmy" film dok.
20.15 „Historia Polski" film dok.
21.05 S. „Zatoka szpiegów"
21.55 S. dok. „Lądowanie w Normandii, nieznane taśmy"
22.55 „Zagrabiony, odnaleziony, odzyskany" film dok.
23.45 „Byłyśmy Pestkami" film dok.
00.40 „Było, nie minęło"
01.00 S. dok. „Sensacje XX wieku"

TRWAM

00:00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00:30 Tam, gdzie Bóg płacze
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Sól ziemi
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Msza święta z Jasnej Góry
03:00 Muzyczne chwile
03:15 Rozmowy niedokończone
04:20 Różaniec
04:50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Tam, gdzie Bóg płacze
06:10 Sanktuaria polskie
06:30 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 My chcemy Boga!
08:00 Na granicy...
08:55 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
09:00 Informacje dnia
09:15 Wieś to też Polska
10:15 Słowo życia
10:20 Mateczniki Polskości
10:30 Baśniowy teatr lalek
10:55 Święty na każdy dzień
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12:30 Warto być ojcem
12:45 Muzyczne chwile
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Zapomniany Sprawiedliwy Tadeusz Modelski
14:05 Komarowska Wiktoria
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Wykłady z Kongresu "Katolicy a cielesność"
15:55 Historia, której nie pamiętam
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Sanktuarium Matki Bożej Płaczącej w La Salette
17:40 Porady Medyczne Bonifratrów
18:00 Świadkowie
18:25 Nowenna pojednania z Matką Bożą z La Salette
18:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Głos serca
23:45 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
9.00 „Jak to działa?"
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
12.00 „Łowcy staroci"
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Program o przetrwaniu"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 02021e7ffe

Pies został „świadkiem" podczas ślubu

Biorąc ślub w Ekwadorze, możesz zaprosić do uczestniczenia w ceremonii swojego... psa! Z takiego rozwiązania skorzystali między innymi Diana Tupiza oraz Andrés Alquinga. Ich podopieczna, pekińczyk Luna, „podpisała" akt ślubu cywilnego odciskiem łapy. Choć to nietypowy świadek, urzędnikom wcale to nie przeszkadza.
Odcisk łapy na akcie ślubu, co prawda, ma jedynie wartość sentymentalną. Do zawarcia cywilnego związku małżeńskiego w Ekwadorze nadal potrzebni są świadkowie. Zwierzęta mogą natomiast towarzyszyć parze młodej podczas ceremonii, co dla wielu osób jest bardzo ważne.
Fot. Magnific.com

Niewiarygodna historia najdroższego komiksu

To historia jak z filmu, która wydarzyła się w północnej Kalifornii w USA. Trzech braci podczas świątecznych porządków odkryło na strychu domu zmarłej matki, pod stertą starych gazet, zapomniane pudełko. W środku znaleźli najcenniejszy komiks w historii. Superman #1 z 1939 roku, zachowany w niemal idealnym stanie, pobił światowy rekord i na ubiegłorocznej aukcji osiągnął zawrotną cenę 9,12 mln dolarów. Superman #1 to prawdziwa perła wśród komiksów. To właśnie w tym numerze po raz pierwszy pojawiły się samodzielne przygody Człowieka ze Stali, który na stałe wpisał się w historię popkultury. Wydawca zachęcał dzieci, by wycinały tylną okładkę z wizerunkiem Supermana i wieszały ją jako plakat — dlatego dziś tak trudno znaleźć egzemplarze w dobrym stanie.
Dodatkowo, podczas II wojny światowej tysiące komiksów zniszczono w ramach zbiórek makulatury. Dlatego zachowane egzemplarze są dziś na wagę złota.

Wynajęli ptaki drapieżne, by chroniły gwiazdy kina

Ptaki drapieżne odstraszają gołębie od gości Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Wenecji. Usługą objęte zostało sześć hoteli na weneckim Lido i w centrum miasta nad Canal Grande. Jeden z sokolników, w ciągu dnia przechadza się z myszołowcem towarzyskim na ramieniu wśród znanych aktorów, reżyserów i celebrytów. Zadaniem ptaków drapieżnych jest odstraszanie gołębi, by nie brudziły przestrzeni hotelowych i nie krążyły wśród stolików w ogródkach restauracyjnych wyjadając okruszki oraz nie zakłócały sesji fotograficznych, konferencji prasowych i wywiadów z gwiazdami.
Fot. Magnific.com

Fotomigawka

Życie płonie, ale uśmiech musi być! **Fot. Julius Kalinskas, ELTA**

eprasa.pl 02021e7ffe